

NATIONALE ARBEIDSRAAD

**CENTRALE RAAD VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN**

RAPPORT Nr. 74

CRB 2008-860 DEF
CCR 10

Gemeenschappelijke Raadszitting van woensdag 9 juli 2008

De evaluatie van de startbaanverplichting

x x x

2.241-1

1.	INLEIDING.....	1
2.	BESCHRIJVING VAN DE WETGEVING	2
2.1.	Doelstelling en doelgroep	2
2.2.	De verplichting jongeren aan te werven	3
2.2.1.	Verplichting verschillend naargelang de werkgever	3
2.2.2.	Werkgevers die verplicht jongeren moeten aanwerven.....	5
2.2.3.	Welke jongeren komen in aanmerking ?	7
2.3.	De startbaanovereenkomst.....	7
2.3.1.	Formaliteiten	7
2.3.2.	Types startbaanovereenkomsten	10
2.3.3.	Bijzondere kenmerken van een SBO.....	11
2.3.4.	Duur.....	12
2.4.	Bijdrageverminderingen voor startbaners binnen de doelgroepvermindering “jonge werknemers”	12
2.4.1.	Zeer jonge werknemers (tot 19 jaar).....	12
2.4.2.	Laaggeschoolde en erg laaggeschoolde jongeren (vanaf 19 jaar)	13
2.4.3.	Jonge werknemers met een laag loon (van 19 tot 30 jaar).....	14
2.4.4.	Cumulatie van bijdrageverminderingen	15
2.4.5.	Activa Start	15
2.4.6.	Overgangsregelingen van het oude (tot 31 december 2003) naar het nieuwe	16
	systeem	
2.5.	Evaluatie door de Raden	17
3.	TOEPASSINGSDOMEIN RSZ-GEGEVENSBESTAND	22
4.	EVALUATIE OP BASIS VAN RSZ-GEGEVENS	22
4.1.	Wettelijke evaluatie van de Raden	22
4.1.1.	Individuele doelstelling : minstens 3 % jongeren tewerkstellen	22
4.1.2.	Globale doelstelling voor de privé-sector (het 4de procent)	26
4.1.3.	Ontwikkeling van de werkloosheid, werkgelegenheid en inactiviteit naar opleidingsniveau	28
4.2.	Startbaanovereenkomsten naar types.....	31
4.3.	Bijdrageverminderingen voor startbaanovereenkomsten	34
5.	ANALYSE VAN DE DUURZAME INSCHAKELING VAN JONGEREN EN SBO'ers	36
5.1.	Aanvraag KSZ gegevens.....	36

5.2.	Eerste vaststellingen	38
5.2.1.	Socio-economische positie in de kwartalen volgend op 30 juni 2001.....	39
5.2.2.	Socio-economische positie vóór 30 juni 2001 ?	41
5.2.3.	Socio-economische positie einde 1 ^{ste} kwartaal 2004	42
6.	CONCLUSIES	45
6.1	Inleidende beschouwingen	45
6.2	De wettelijke evaluaties en voornaamste vaststellingen.....	46
6.3	Duurzame inschakeling : een aandachtspunt van de sociale partners.....	50
7.	BIJLAGEN.....	52
7.1.	Bijlage 1: Regelgeving	52
7.2.	Bijlage 2 : KSZ-nomenclaturen van de socio-economische posities in het datawarehouse arbeidsmarkt	55
7.2.1.	Voor 1/1/2003	55
7.2.2.	Vanaf 1/1/2003	56
7.2.3.	Opvolging van jongeren naar socio-economische positie (referentiekwartaal = 2 ^{de} kwartaal 2001)	57
7.3.	Bijlage 3 : Bijdrageverminderingcodes RSZ : DMFA-aangiftes versus LATG	59
7.4.	Bijlage 4 : Codes maatregelen ter bevordering van de werkgelegenheid	68
7.5	Bijlage 5 : RSZ Nace-codes en omschrijving.....	70
7.6	Bijlage 6 : individuele vrijstellingen o.b.v art. 40, 40bis en 41.....	71

RAPPORT VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD EN DE CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN

1. INLEIDING

De sociale gesprekspartners spraken in het Generatiepact af om binnen afzienbare tijd een nieuwe evaluatie uit te voeren van de gewijzigde wetgeving met betrekking tot de startbaanverplichting, in het bijzonder voor de meest kwetsbare jongeren. Het Generatiepact voorzag namelijk vanaf het tweede kwartaal 2006 in een versterking van de op 1 januari 2004 geïntroduceerde doelgroepvermindering voor "jonge werknemers", die op zijn beurt deel uitmaakte van een vereenvoudiging en harmonisatie van verschillende jongerenbanenplannen, waaronder het startbanenplan, oorspronkelijk geïntroduceerd bij wet van 24 december 1999.

De beide dagelijkse besturen van Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven beslisten de gemengde subcommissie "Evaluatie startbaanovereenkomsten" terug te activeren om de impact op de aanwerving van jongeren sinds de sterk gewijzigde wetgeving rond de startbaanovereenkomsten te evalueren. Daarnaast wensen de sociale partners zicht te krijgen op de duurzaamheid van de inschakeling van de jongeren op de arbeidsmarkt. Daarom werd op vraag van de subcommissie een gegevensaanvraag gericht aan de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ).

Volgens artikel 48 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid, dienen de CRB en de NAR ieder jaar gezamenlijk een globale evaluatie te maken van de toepassing van het hoofdstuk VIII van dezelfde wet, getiteld "Startbaanovereenkomst". Die evaluatie moet meer bepaald slaan op de naleving van de aanwervingsquota voorzien in artikel 39 van genoemde wet en op de verdeling van de nieuwe tewerkstelling tussen mannen en vrouwen.

De Raden hebben kennis genomen van het rapport uitgebracht door het Rekenhof in april 2008¹.

Sinds de laatste evaluatie van de Raden van april 2004 worden geen gegevens meer bijgehouden door de Fod Waso. De statistische informatie over het gebruik van startbaanovereenkomsten moet worden gehaald uit de Dmfa-aangiften van de RSZ en RSZPPO.

¹ Rekenhof (2008), *De startbaanovereenkomst - Een instrument in de strijd tegen werkloosheid bij jongeren - Verslag van het Rekenhof aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers*, Brussel, Rekenhof, 35 blz.

In het eerste deel van de nota maken we een eerste stand van zaken op van de huidige wetgeving en de cijfers, op basis van de gegevens die door de **RSZ** aan de secretariaten werden overgemaakt op 27 februari 2008 en 28 april 2008. De aanvraag bij de RSZ betrof gedetailleerde informatie waarmee een eerste evaluatie van de verplichte tewerkstelling van jongeren in het kader van een startbaanovereenkomst kan worden uitgevoerd.

In punt 5 van het rapport wordt, op vraag van de subcommissie, een onderzoek gewijd aan de duurzame inschakeling op de arbeidsmarkt van jongeren van 15 jaar tot 35 jaar, in het bijzonder diegene in dienst met een startbaanovereenkomst, op basis van een aantal gegevens opgevraagd bij de **Kruispuntbank (KSZ)**. Een eerste analyse van de gegevens met betrekking tot het 2de kwartaal 2001 werd reeds verricht. De gegevens met betrekking tot het 2de kwartaal 2004 moeten nog verwerkt worden zodat een vergelijking met 2001 mogelijk zal zijn. Dit zal echter niet meer gebeuren in het tijdsbestek van dit rapport.

2. BESCHRIJVING VAN DE WETGEVING

Sinds de publicatie van de wet van 24 december 1999 werden meermaals grondige wijzigingen doorgevoerd, een overzicht van de wetgeving vindt u in bijlage 1.

2.1. Doelstelling en doelgroep

Het startbanenstelsel had als oorspronkelijke doelstelling jongeren zo snel mogelijk nadat ze de school verlaten hebben, een eerste werkervaring aan te bieden. De oorspronkelijke wet definieerde als prioritaire doelgroep elkeen die minder dan vijftientig jaar oud is, die ingeschreven is als werkzoekende en die sinds minder dan zes maanden hetzij geen lessen meer volgt in het voltijds of deeltijds onderwijs, hetzij niet meer deelneemt aan een inschakelingsparcours.

Toen de wet in werking trad op 1 april 2000 definieerde die wet echter nog twee andere categorieën van jonge werknemers, namelijk werkzoekenden jonger dan 25 jaar in het algemeen (tweede groep) en werkzoekenden tussen 26 en 30 jaar (derde groep), voor het geval dat er een tekort zou zijn aan jonge werknemers die voldoen aan de drie voorwaarden (jonger dan 25 jaar, ingeschreven als werkzoekende en nog geen zes maanden van school af). Indien er een tekort zou zijn in de eerste groep, werd overgegaan naar de tweede groep, en bij een tekort in zowel de eerste als de tweede groep, werd een beroep gedaan op de derde groep. In vele STC's (vooral in Vlaanderen) werd de doelgroep snel uitgebreid tot de jonge werkzoekenden tot 30 jaar.

Sedert 1 januari 2004 mogen alle jongeren van **minder dan 26 jaar** als startbaner (d.i. met een SBO) in dienst genomen worden als zij **minstens 1 dag ingeschreven zijn als werkzoekende** en een **startbaankaart** (formulier C63) aanvragen bij de RVA.

Als tegenprestatie voor het aanwerven van jonge werknemers :

- wordt, een (of meerdere) lastenverlaging(en) toegekend voor werkgevers die bepaalde categorieën van jongeren aanwerven (de doelgroepvermindering “jonge werknemers”); en/of
- een tijdelijke extra verlaging van de loonkost door middel van een werkuitkering voor de werkgevers die bepaalde categorieën van jongeren aanwerven (“Activa Start”).

In de huidige stand van de wetgeving moeten alle werknemers die nog geen 26 jaar oud zijn of die in de loop van het kwartaal 26 jaar worden meegetekend worden voor het naleven van de verplichtingen tot aanwerving van jongeren, of ze nu een startbaanovereenkomst (hierna SBO) hebben of niet.

Wil een werkgever echter genieten van bepaalde voordelen, dan kan hij er belang bij hebben om de jongere aan te werven in het kader van een echte SBO en hiervoor de vereiste formaliteiten te (doen) vervullen.

Wil een werkgever bijvoorbeeld genieten van de bijdragevermindering voor een “laaggeschoolde” of “erg laag geschoolde” startbaner, dan moet deze jongere (vanaf 1 januari van het jaar waarin hij 19 jaar wordt) verplicht tewerkgesteld worden met een SBO, op basis van een startbaankaart die vermeldt dat hij recht geeft op die vermindering.

2.2. De verplichting jongeren aan te werven

2.2.1. Verplichting verschillend naargelang de werkgever

Voor de vaststelling van de omvang van de verplichting van werkgevers om jongeren aan te werven moet een onderscheid gemaakt worden op basis van de “sector” tot dewelke de onderneming behoort. De werkgevers worden in vier types onderverdeeld.

Werkgevers uit de openbare sector (de overheid)

Dit zijn alle publiekrechtelijke rechtspersonen met uitzondering van de interprovinciale en intergemeentelijke verenigingen met commerciële of industriële activiteiten, de openbare kredietinstellingen en de autonome overheidsbedrijven.

Werkgevers uit de private non-profitsector

Dit zijn :

- alle natuurlijke personen of privaatrechtelijke rechtspersonen die onder één van de volgende paritaire comités ressorteren: privé-ziekenhuizen (305.01), gezondheidsinrichtingen en diensten (305.02), diensten voor gezins- en bejaardenhulp (318.00), diensten voor gezins- en bejaardenhulp van de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap (318.01), diensten voor gezins- en bejaardenhulp van de Vlaamse Gemeenschap (318.02), opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en -diensten (319.00), opvoedings- en huisvestingsinrichtingen van de Vlaamse Gemeenschap (319.01), opvoedings- en huisvestingsinrichtingen van de Franse Gemeenschap (319.02), beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen (327.00) of socio-culturele sector (329.00)²;
- de vennootschappen met een sociaal oogmerk waarvan de statuten bepalen dat de vennoten geen enkel vermogensvoordeel nastreven;
- de ziekenfondsen of verbonden van ziekenfondsen.

Werkgevers uit de onderwijssector

Dit zijn de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstellingen.

² Artikel 1 van het KB van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profitsector.

Werkgevers uit de privé-sector

Dit zijn alle natuurlijke personen of rechtspersonen die niet tot de types 1, 2 of 3 behoren, met inbegrip van de interprovinciale en intergemeentelijk verenigingen met commerciële of industriële activiteiten, de openbare kredietinstellingen en de autonome overheidsbedrijven.

2.2.2. Werkgevers die verplicht jongeren moeten aanwerven

Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen de individuele verplichting en de collectieve verplichting. Voor het nagaan van de verplichtingen moeten sedert 1 januari 2004 alle jongeren onder de 26 jaar worden meegeteld, terwijl vóór 1 januari 2004 alleen de jongeren aangeworven met een SBO in aanmerking werden genomen bij de evaluatie. Daarnaast kunnen een aantal sectoren en ondernemingen vrijgesteld worden van de startbaanverplichting. Wel is het zo dat om recht te hebben op bepaalde doelgroepverminderingen de jongere ook verplicht met een SBO moet zijn aangeworven.

De startbaanverplichting van de individuele werkgever

De werkgever kan enkel genieten van de doelgroepvermindering “jonge werknemers”, van om het even welk type, in een bepaald kwartaal indien hij gedurende dit kwartaal voldoet aan zijn individuele verplichting om jongeren in dienst te nemen (zoals bedoeld in artikel 39, §§1 en 2 van de wet van 24 december 1999).

Zoals hiervoor aangegeven, verschilt de verplichting van een individuele werkgever om jongeren aan te werven naargelang de “sector” waartoe hij behoort.

De ondernemingen uit de privé-sector die op 30 juni van het voorgaande jaar ten minste 50 werknemers (uitgedrukt in eenheden) in dienst hadden, moeten ieder kwartaal van een jaar jonge werknemers tewerkstellen a rato van **3 %** van hun personeelsbestand, uitgedrukt in voltijdequivalenten (hierna VTE) van het tweede kwartaal van het voorafgaande jaar.

Voor de berekening van de personeelsbestanden dienen jongeren die reeds in dienst zijn met een SBO en uitzendkrachten niet meegeteld te worden.

De werkgevers uit de openbare sector en de werkgevers uit de non-profitsector die ten minste 50 werknemers in dienst hebben, moeten jonge werknemers a rato van **1,5 %** van hun personeelsbestand tewerkstellen. De onderwijssector is volledig vrijgesteld. De federale overheid echter moet **3 %** jongeren tewerkstellen.

De wet voorziet eveneens dat de openbare werkgever of de werkgever uit de private sector (profit en social-profit) volledig of gedeeltelijk kunnen worden vrijgesteld van onder meer de startbaanverplichting indien hij moeilijkheden kent (zoals bedoeld in de artikelen 40, 40 bis en 41 van de wet van 24 december 1999).

Bijkomende collectieve verplichting

Bovenop hun individuele verplichting moeten alle werkgevers uit de private sector samen een extra aantal jongeren te werk stellen a rato van **1 %** van het globaal, in VTE berekend personeelsbestand van het tweede kwartaal van het voorgaand jaar van de werkgevers die een individuele jongerenverplichting hebben. Ook de ondernemingen met minder dan vijftig werknemers of in sectoren met een vrijstelling kunnen bijdragen tot het realiseren van de doelstelling.

De vrijstellingen (paritaire comités)

De werkgevers van het paritair comité voor de voedingsnijverheid (PC 118), de bouwsector (PC 124), de sector van de stoffering en houtbewerking (PC126), de papier en kartonsector (PC 129), het paritair comité voor het vervoer (140.01-02-03-04 en 09) en het paritair subcomité voor de elektriciens (PC 149.01) zijn vrijgesteld op basis van de CAO's risicogroepen die in die sectoren bestaan voor de periode 2006-2007. Niettegenstaande de sectoren een vrijstelling hebben verkregen voor hun aanwervingsverplichting staat het de bedrijven uit deze sectoren vrij toch jongeren met een SBO aan te werven.

De individuele vrijstellingen (ondernemingen)

Op basis van de gegevens die door de Fod Waso werden verschaft (zie bijlage 6), stellen de Raden vast dat de individuele werkgevers die nog een vrijstelling aanvragen op basis van de artikelen 40, 40bis of 41 van de wet vrij beperkt zijn. Iets meer dan 100 ondernemingen, waarvan een groot deel in de publieke sector vroeg de minister van werk om een individuele vrijstelling. Samen vroegen zij voor iets meer dan 1100 jongeren (vte) een vrijstelling.

Voor de privé-sector bedragen de vrijstellingen 79 bedrijven voor 2006 en 51 bedrijven voor 2007, telkens voor een vrijstelling van aanwerven van iets meer dan 800 jongeren. De individuele namen van deze bedrijven worden door de Fod Waso niet vrijgegeven, zodat in de analyse van de Raden op basis van de RSZ data deze bedrijven ook mee opgenomen zijn. Het staat deze bedrijven vrij om, niet-tegenstaande dat zij een vrijstelling hebben gevraagd voor de 3 % verplichting toch jongeren met een SBO aan te werven.

2.2.3. Welke jongeren komen in aanmerking ?

Alle werknemers voor wie in de loop van het kwartaal één of meer socialezekerheidsbijdragen betaald werden, van minder dan 26 jaar, met inbegrip van diegenen die in de loop van het kwartaal 26 jaar worden, komen in aanmerking om te bepalen of in een bepaald kwartaal het jongerenquotum werd gerealiseerd. Zij moeten niet noodzakelijk tewerkgesteld zijn met een SBO.

Er bestaan specifieke regels met betrekking tot de mate waarin de jongeren worden meegeteld, om te bepalen of het jongerenquotum werd gerealiseerd :

- de tijd die de jongeren in een onderwijs- of opleidingsinstelling doorbrengen, wordt beschouwd als arbeidstijd en maakt deel uit van hun contract/SBO; en
- jongeren van buitenlandse afkomst met een SBO of gehandicapte jongeren met een SBO mogen dubbel meegeteld worden, op voorwaarde dat ze in die hoedanigheid op hun startbaankaart aangemerkt zijn.

2.3. De startbaanovereenkomst

2.3.1. Formaliteiten

Vóór de indiensttreding onder een SBO

- Sinds 1 januari 2004 is er een belangrijke administratieve vereenvoudiging. Het volstaat nu dat een jongere en een werkgever één van de types overeenkomsten sluiten die de hoedanigheid van SBO kunnen hebben (zie verder, met betrekking tot de types SBO's), zonder dat het noodzakelijk is om een aparte "startbaanovereenkomst" op te stellen.

Het wettelijk bepaalde model werd vanaf 1 januari 2004 immers afgeschaft en er is geen enkele verplichting meer om een kopie te sturen aan de fod Waso. Enkel voor startbaners die werk en opleiding combineren moeten naast de bepalingen van de arbeidsovereenkomst, een aantal bepalingen betreffende de opleiding schriftelijk worden vastgelegd.

Er wordt wel best in de gewone arbeids-, leer - of stageovereenkomst een vermelding opgenomen dat de werknemer de hoedanigheid van startbaner heeft om van de voordelen van dit type overeenkomst te kunnen genieten.

- Jongeren die volledig onderworpen zijn aan de sociale zekerheid op het ogenblik dat ze in dienst treden, dit wil zeggen **vanaf 1 januari van het jaar waarin ze 19 jaar worden**, dienen **ingeschreven te zijn als werkzoekende bij de VDAB, de BGDA, FOREM of Arbeitsamt**. Dit dient te gebeuren vooraleer de startbaankaart wordt aangevraagd bij de RVA en ten laatste de dag vóór de indiensttreding. De jongere mag al aan het werk zijn ("werkend werkzoekende").

Er is echter een uitzondering op de verplichting zich in te schrijven als werkzoekende : men moet zich niet inschrijven indien men reeds in dienst was getreden vóór 1 januari van het jaar waarin men 19 jaar wordt.

- Jongeren die volledig onderworpen zijn aan de sociale zekerheid op het ogenblik dat ze in dienst treden, dit wil zeggen **vanaf 1 januari van het jaar waarin ze 19 jaar worden**, dienen een **startbaankaart aan te vragen bij het bevoegde werkloosheidsbureau van de RVA** om aan hun tewerkstelling de hoedanigheid van SBO te geven. Vroeger reeds gewerkt hebben is hierbij geen probleem.

Een jongere kan, vanaf 1 januari van het jaar waarin hij 19 jaar wordt, voor hij ergens aangeworven wordt, zelf een startbaankaart aanvragen bij de RVA, nadat hij zich ingeschreven heeft als werkzoekende.

Indien de werknemer geen startbaankaart heeft aangevraagd en hij aan de voorwaarden voldoet, kan de werkgever tot 30 dagen na aanwerving nog een startbaankaart aanvragen. Is de jongere reeds voor 1 januari van het jaar waarin hij 19 jaar wordt in dienst, dan moet de werkgever de startbaankaart aanvragen in de loop van januari van dat jaar.

Jongeren die nog niet volledig aan de sociale zekerheid onderworpen zijn, hebben dus geen startbaankaart nodig : hun tewerkstelling heeft automatisch de hoedanigheid van SBO, mits aangepaste aangifte aan de RSZ of RSZPPO (zie verder).

Voor jongeren die tewerkgesteld worden vanaf 1 januari van het jaar waarin ze 19 jaar worden, is de startbaankaart het officieel attest dat aantoonst dat de jongere voldoet aan de instapvoorwaarden voor een SBO (nog geen 26 jaar en ingeschreven als werkzoekende), eventueel dubbel geteld kan worden (indien van buitenlandse afkomst of gehandicapt) en eventueel recht geeft op lastenverlaging.

Hiertoe bevat de startbaankaart volgende vermeldingen :

- de identificatie van de jongere;
- de begin- en einddatum van de geldigheid van de startbaankaart en de datum waarop de kaart werd aangevraagd;
- een specifieke aanduiding als de jongere in aanmerking komt voor de doelgroepvermindering (al dan niet de versterkte)
- een specifieke aanduiding wanneer de jongere voldoet aan de voorwaarden voor dubbeltelling.

Na de indiensttreding onder een SBO

De werkgever moet de tewerkstelling van de jongere vanaf de eerstvolgende kwartaalaangifte **aangeven aan de RSZ of RSZPPO** (eventueel met de aanduiding dat de jongere van buitenlandse afkomst of gehandicapt is) en dit zolang de tewerkstelling bij hem duurt, ten laatste tot het kwartaal waarin de jongere 26 jaar wordt.

2.3.2. Types startbaanovereenkomsten

Er zijn volgens de wet drie types startbaanovereenkomsten :

- Type I (artikel 27, eerste lid, 1° van de wet van 24 december 1999) : een minstens halftijdse arbeidsovereenkomst die wordt gesloten tussen een jongere en een werkgever uit de openbare of private sector.

Werknemers worden sedert het eerste kwartaal 2003 (invoering van de nieuwe DMFA) voor het type I aangegeven aan de RSZ of RSZPPO met code 10, indien het een mindervalide betreft is dit code 13 en een werknemer van buitenlandse afkomst is dit 16.

- Type II (artikel 27, eerste lid, 2° van de wet van 24 december 1999) : een combinatie van een deeltijdse arbeidsovereenkomst, minstens halftijds, die wordt gesloten tussen een jongere en een werkgever uit de openbare of private sector, en een door de jongere gevolgde opleiding in een alternerend leerstelsel.

Werknemers worden sedert het eerste kwartaal 2003 voor het type II aangegeven met tewerkstellingscode 11, indien het een mindervalide betreft is dit code 14 en voor een werknemer van buitenlandse afkomst is dit 17.

- Type III (artikel 27, eerste lid, 3° van de wet van 24 december 1999) :
 - a) een leerovereenkomst, gesloten in toepassing van de wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst, of
 - b) een leerovereenkomst of een stageovereenkomst, gesloten in toepassing van de reglementering betreffende de voortdurende vorming in de Middenstand, of
 - c) een overeenkomst voor socioprofessionele inschakeling (Franse gemeenschap), of
 - d) elke andere vorm van opleidings- of inschakelingsovereenkomst die de Koning bepaalt.

Werknemers worden sedert het eerste kwartaal 2003 voor het type III aangegeven met tewerkstellingscode 12, indien het een mindervalide betreft is dit code 15 en voor een werknemer van buitenlandse afkomst is dit 18.

Een laatste code 19 is op de dmfa voorzien voor de oudere werknemers, die voorheen volledig uitkeringsgerechtigde werkloze waren, van ten minste 45 jaar, waarvan de aanwerving gelijkgesteld wordt met een startbaanovereenkomst.

In wat volgt zullen we spreken over de gewone arbeidsovereenkomsten (codes 10,13 en 16), de combinatie van een arbeidsovereenkomst en een opleiding (codes 11, 14 en 17) en de leerovereenkomsten (codes 12, 15 en 18).

Er kan hierbij nog opgemerkt worden dat de regeling van het KB nr. 495 van 31 december 1986 (alternerende tewerkstelling-opleiding voor jongeren) bij de vereenvoudiging van de tewerkstellingsmaatregelen en de introductie van de doelgroepvermindering "jonge werknemers" op 1 januari 2004 volledig werd geïntegreerd in de startbaanmaatregel, gezien de gelijkaardige doelstelling.

2.3.3. Bijzondere kenmerken van een SBO

Vermindering van het loon

Bij de aanwerving van een jongere met een SBO type I kan de werkgever 10 % van het brutoloon besteden aan zijn/haar vorming en het brutoloon van de jongere gedurende het eerste jaar evenredig verminderen.

Verkorte opzegtermijnen en sollicitatieverlof met behoud van loon

De jongeren aangeworven met een startbaanovereenkomst (ongeacht het type of overeenkomst voor bepaalde of onbepaalde duur) kunnen daarboven gedurende het eerste jaar onbepaald ingaan op werkaanbiedingen en genieten van een verkorte opzeggingstermijn van 7 dagen.

2.3.4. Duur

Er bestaat sedert 1 januari 2004 geen bepaling meer betreffende de minimumduur of maximumduur van het contract waarmee een startbaner in dienst wordt genomen (vroeger was dit 1 jaar voor de SBO's type I en 24 tot 36 maanden voor de startbanen types II en III). Er zijn ook geen bepalingen meer in verband met de totale duur van de periode dat iemand in hoedanigheid van startbaner kan werken.

De duur van SBO is gelijk aan de duur van de arbeids-, leer-, stage- of inschakelingsovereenkomst (óf van de opeenvolgende overeenkomsten, zonder onderbreking) bij éénzelfde werkgever. Ze eindigt ten laatste op het einde van het kwartaal waarin de jongere 26 jaar wordt.

Zolang de jongere geen 26 jaar is, kan hij tewerkgesteld worden met een SBO, ook al was hij hiervoor reeds tewerkgesteld (eventueel met een SBO).

De startbaankaart echter heeft een (verlengbare) geldigheidsduur van 12 maanden. De startbaankaart wordt uitgereikt of verlengd tot daags voor de 26ste verjaardag van de betrokkene.

2.4. Bijdrageverminderingen voor startbaners binnen de doelgroepvermindering "jonge werknemers"

2.4.1. Zeer jonge werknemers (tot 19 jaar)

Zoals hiervoor werd aangegeven, heeft de tewerkstelling van jongeren die nog niet volledig onderworpen zijn aan de sociale zekerheid (dus voor 1 januari van het jaar waarin ze 19 jaar worden) automatisch de hoedanigheid van SBO. Het kan gaan om leerlingen in het kader van een leer-, stage-, of inschakelingsovereenkomst, maar ook om jonge werknemers tewerkgesteld met een gewone arbeidsovereenkomst.

Voor deze jongeren is er **1000 euro bijdragevermindering per kwartaal tot 31 december van het jaar waarin de jongere de leeftijd van 18 jaar bereikt**³, mits hun tewerkstelling en de gevraagde vermindering wordt aangegeven in de dmfa. Deze bijdragevermindering wordt op de dmfa aangegeven sedert het eerste kwartaal 2003 onder de bijdrageverminderingcode 3430. Vanaf het derde kwartaal 2007 is het ook op de dmfa-aangifte **niet meer mogelijk** om werknemers bij de vroeger voorziene tewerkstellingscode 1 aan te geven.

Studenten die enkel in de zomer werken en onderworpen zijn aan de solidariteitsbijdrage vallen buiten deze categorie.

2.4.2. Laaggeschoolde en erg laaggeschoolde jongeren (vanaf 19 jaar)

Om van deze bijdragevermindering te genieten, dient de tewerkstelling de hoedanigheid van SBO te hebben, dient het te gaan om laaggeschoolde of erg laaggeschoolde jongeren en moet de startbaankaart vermelden dat de betrokkene recht geeft op de RSZ-vermindering voor laaggeschoolde⁴ of erg laaggeschoolde⁵ startbaners. De gevraagde bijdragevermindering dient op de dmfa sedert het eerste kwartaal 2003 aangegeven te worden onder de code 3410 voor laaggeschoolden, 3411 voor zeer laag geschoolden. Indien de jongere reeds in dienst was voor 1 januari van het jaar waarin hij 19 jaar wordt, dan wordt het eerste kwartaal van dat jaar beschouwd als kwartaal van indiensttreding.

De bijdragevermindering voor de laaggeschoolde jongeren tewerkgesteld met een startbaanovereenkomst bedraagt **1.000 euro** gedurende het kwartaal van indienstneming en de 7 daaropvolgende kwartalen en **400 euro** gedurende de daaropvolgende kwartalen tot en met het kwartaal waarin de jongere de leeftijd van 26 jaar heeft bereikt.

³ Anderzijds is er voor deze jongeren ook slechts een gedeeltelijke onderwerping aan de sociale zekerheid. Enkel de takken arbeidsongevallen, beroepsziekten en jaarlijkse vakantie indien het om een arbeider gaat moeten worden betaald. De jongere wordt eveneens geen persoonlijke bijdragen sociale zekerheid afgehouden.

⁴ Laaggeschoold is de jongere die geen diploma of getuigschrift van het hoger secundair onderwijs bezit. Een jongere die een leerovereenkomst heeft beëindigd wordt als laaggeschoold beschouwd.

⁵ Erg laaggeschoold is een laaggeschoolde jongere die hoogstens een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs bezit of hoogstens een of ander getuigschrift van het deeltijds technisch en beroepssecundair onderwijs.

In vergelijking met de situatie voor 2004 is dit een aanzienlijke verhoging van het bedrag van de bijdragevermindering (495,79 euro of 1115,52 euro tot einde 2003) en een verlenging van de periode (één jaar voor de indiensttredingen tot einde 2003) tijdens dewelke de werkgever recht heeft op een bijdragevermindering.

In navolging van het generatiepact geniet de werkgever sedert 1 april 2006 voor erg laaggeschoolde jongeren en laaggeschoolde jongeren van buitenlandse afkomst of met een handicap niet gedurende 8 maar wel gedurende 16 kwartalen van de maximale forfaitaire aftrek van 1000 euro per kwartaal.

2.4.3. Jonge werknemers met een laag loon (van 19 tot 30 jaar)

Door de Programmawet van 20 juli 2006 werd sinds 1 juli 2006 (van toepassing vanaf de dmfa voor het derde kwartaal van 2006) nog een bijkomende doelgroepvermindering voor de tewerkstelling van jonge werknemers ingevoerd. Deze is echter niet van toepassing op de werkgevers uit de social-profitsector en de openbare sector.

Niettegenstaande ook deze bijdragevermindering afhankelijk is van het naleven van de startbaanverplichting door de werkgever, is de maatregel niet gericht naar laaggeschoolde jongeren of naar recent afgestudeerde jongeren. Alle jongeren tussen **19 en 30 jaar** (op de laatste dag van het betrokken kwartaal) met een referteloon van minder dan 5.870,71 euro per kwartaal of 1.956 euro per maand komen er voor in aanmerking, mits de tewerkstelling wordt aangegeven met de code 3413 in de dmfa.

Het gros van deze jongeren zijn echter **geen startbaners** en zullen verder **niet in de analyse** opgenomen worden.

De bijdragevermindering bedraagt maximum 300 euro per kwartaal en wordt pro rata toegekend volgens de leeftijd van de jongere op het einde van het betrokken kwartaal. Op 18, 19 en 20 jaar bedraagt de vermindering 300 euro en daalt vervolgens tot 30 euro op 29 jaar.

2.4.4. Cumulatie van bijdrageverminderingen

De vermindering voor jonge werknemers met een laag loon kan gecumuleerd worden met de vermindering voor laaggeschoolde of erg laaggeschoolde startbaners. Op de dmfa worden sedert het derde kwartaal van 2006 de gecumuleerde bijdrageverminderingen aangegeven onder de bijdrageverminderingcodes 3414 (voor de combinatie van de vermindering laaggeschoolde en laag loon) en 3415 (voor de combinatie van de vermindering zeer laaggeschoolden en laag loon).

Een doelgroepvermindering mag gecombineerd worden met de structurele vermindering. Voor de tewerkstelling van jongeren voor 1 januari van het jaar waarin ze 19 jaar worden (tijdstip van volledige onderwerping aan de sociale zekerheid) kan echter geen structurele vermindering gevraagd worden.

Het bedrag van de toegekende vermindering (enkel doelgroepvermindering of de combinatie van structurele en doelgroepvermindering) kan nooit groter zijn dan het bedrag van de werkgeversbijdragen die normaal verschuldigd zijn voor de socialezekerheidsstakken waaraan de werknemer onderworpen is en van de loonmatigingsbijdrage, indien deze verschuldigd is.

2.4.5. Activa Start

In uitvoering van het Generatiepact werd vanaf 1 april 2006 een nieuw systeem Activa-start ingevoerd voor het activeren van werkloze laaggeschoolde jongeren die minder dan 21 maanden de schoolbanken hebben verlaten. De RVA zorgt voor een extra tegemoetkoming in de loonkosten aangezien de werkkuitkering die wordt uitbetaald aan de werknemer door de werkgever in mindering mag worden gebracht van het nettoloon. Deze tussenkomst geldt gedurende maximaal zes maanden voor het aanwerven van laag en zeer laaggeschoolde jongeren, mindervaliden en werknemers van buitenlandse afkomst.

Tussen 1 juli 2006 en 31 december 2006 onderging dit plan een aantal grondige wijzigingen. Zo werd het bedrag van de werkkuitkering opgetrokken van 350 tot 470 euro en werd het toepassingsgebied van de maatregel beperkt tot de werkgevers uit de privé-sector. Tevens werd voor laaggeschoolde jongeren met minstens een halftijdse SBO-overeenkomst van type I en II en een laag loon een nieuwe werkkuitkering van 120€ in het leven geroepen.

Vanaf 1 januari 2007 werd de activa-uitkering opnieuw herleid tot 350€/maand en werd het toepassingsgebied uitgebreid tot werkgevers van de privé en openbare sector. De werkuitkering van 120€/maand werd stopgezet.

2.4.6. Overgangsregelingen van het oude (tot 31 december 2003) naar het nieuwe systeem

Vermindering voor laaggeschoolde startbaners (SBO's types I en II)

De bijdragevermindering voor laaggeschoolde startbaners (SBO's type I of II) die werden aangeworven voor 1 januari 2004, wordt automatisch toegekend voor de rest van de voorziene startbaanperiode (maximum 1 jaar voor SBO type I en 2 jaren voor SBO type II), ook al is de persoon ouder dan 26 jaar.

Blijft een laaggeschoolde jongere, tewerkgesteld met een SBO type I na afloop van de initieel voorziene startbaanperiode in dienst bij dezelfde werkgever en is hij nog geen 26 jaar, dan wordt zijn tewerkstelling verder automatisch aanzien als startbaan tot uiterlijk de laatste dag van het kwartaal waarin hij 26 jaar wordt (en hoeft geen startbaankaart aangevraagd te worden). De bijdragevermindering voor laaggeschoolde startbaners wordt tot het einde van de SBO toegekend.

Op de dmfa worden deze sedert het eerste kwartaal aangegeven met de bijdrageverminderingcode 1201. Indien de combinatie wordt aangevraagd met de vermindering voor laag loon wordt code 3416 gebruikt.

Vermindering voor in dienst gehouden ex-startbaners

Voor de werknemers die voor einde 2003 in dienst gehouden werden met een overeenkomst voor onbepaalde duur, na afloop van een SBO, kon de werkgever 10% bijdragevermindering krijgen. Deze vermindering werd omgezet in een vermindering gedurende 4 kwartalen van 400 euro, maar kon vanaf 1 januari 2004 niet meer gevraagd worden voor nieuwe gevallen.

Op de dmfa worden deze werknemers voor de 4 kwartalen van 2003 aangegeven onder de bijdrageverminderingcode 1205.

Vermindering voor overeenkomsten werk-opleiding (art. 2 van het K.B. nr. 495)

Ongeacht of de jongere in aanmerking komt voor de bijdragevermindering voor laaggeschoolde startbaners, wordt de vóór 2004 begonnen vermindering vanaf het eerste kwartaal van 2004 automatisch (zonder startbaankaart) omgezet in een bijdragevermindering voor laaggeschoolde startbaners, die wordt toegekend tot op het einde van de voorziene overeenkomst werk-opleiding. Indien de jongere vóór 2004 19 jaar of ouder werd, wordt de reeds vóór 1 januari 2004 gepresteerde periode afgetrokken van de periode waarin de vermindering 1000 euro bedraagt.

Indien de jongere na afloop in dienst gehouden wordt, laaggeschoold is en nog geen 26 jaar, dan moeten de startbaanformaliteiten (starbaankaart) worden vervuld om nog van de bijdragevermindering voor laaggeschoolden te kunnen genieten.

Op de dmfa worden deze leerovereenkomsten sedert het eerste kwartaal 2004 aangegeven met de bijdrageverminderingcode 1211.

Vermindering voor leerovereenkomsten (art. 5 §1 van het K.B. nr. 495)

Voor de leerovereenkomsten met jongeren die nog geen 19 jaar geworden zijn en die afgesloten zijn vóór 2004, wordt vanaf 1 januari 2004 automatisch een bijdragevermindering voor zeer jonge werknemers toegekend.

Voor leerovereenkomsten met jongeren die in de loop van de uitvoering van de overeenkomst 19 jaar worden en die afgesloten zijn vóór 2004, geldt dezelfde regel als voor de overeenkomsten werk-opleiding.

Op de dmfa worden deze leerovereenkomsten sedert het eerste kwartaal 2004 aangegeven met de bijdrageverminderingcode 1213.

2.5. Evaluatie door de Raden

Volgens artikel 48 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid, dienen de CRB en de NAR ieder jaar gezamenlijk een globale evaluatie te maken van de toepassing van het hoofdstuk VIII van dezelfde wet, getiteld "Startbaanovereenkomst". Die evaluatie moet meer bepaald slaan op de naleving van de aanwervingsquota voorzien in artikel 39 van genoemde wet en op de verdeling van de nieuwe tewerkstelling tussen mannen en vrouwen.

Sinds de laatste evaluatie van april 2004 worden er geen gegevens meer bijgehouden door de Fod Waso en moet het grootste gedeelte van de statistische informatie worden gehaald uit de Dmfa-aangiftes van de RSZ en RSZPPO. De ontwikkeling van de demografische context, de werkloosheid en de werkgelegenheid wordt opgevolgd met indicatoren uit de Europese gecoördineerde arbeidskrachtenenquête.

Eerst en vooral wordt voor deze evaluatie op basis van de RSZ-cijfers nagegaan welk percentage van de ondernemingen uit de private profitsector met meer dan 50 werknemers voldoen aan hun individuele startbaanverplichting van 3 %. Daarvoor tellen sedert 1 januari 2004 alle jongeren mee die door een werkgever tewerkgesteld worden (met uitsluiting van de studenten) tot en met de laatste dag van het kwartaal waarin ze 26 jaar worden, los van het feit of ze in dienst zijn genomen in het kader van een startbaanovereenkomst of niet. In tegenstelling tot de vorige evaluatie worden dus niet alleen meer de nieuwe werknemers aangeworven met een SBO geteld.

Daarnaast moeten de Raden eveneens nagaan of alle werkgevers uit de privé-sector samen hun collectieve startbaanverplichting ("het 4de procent") nakomen : bovenop de individuele verplichting van 3 % moeten alle werkgevers uit de private sector samen jongeren te werk stellen a rato van 1 % van het globaal, in VTE berekend personeelsbestand van het tweede kwartaal van het voorgaand jaar van de werkgevers die een individuele jongerenverplichting hebben. Naast het globale aantal jongeren tewerkgesteld in loondienst wordt evenwel ook nog het aantal jongeren met een startbaanovereenkomst opgevolgd, in het bijzonder deze met een bijdragevermindering.

Alle jongeren die aangeworven zijn met een startbaanovereenkomst, en die aldus sedert het eerste kwartaal van 2003 via de dmfa-aangifte van de onderneming bij de RSZ zijn aangegeven onder de tewerkstellingscodes 1, 10 tot 19 of onder een van de bijdrageverminderingcodes voorzien voor startbaanovereenkomsten (met uitsluiting van diegene die aangegeven worden onder 3413), evenals de vroeger afgesloten startbaanovereenkomsten die zich in 2004 in een overgangsregeling bevonden, worden opgenomen in de analyses van de Raden. Om de intertemporele vergelijking exacter te kunnen maken werden ook de jongeren in dienst op basis van KB nr. 495 voor 1 januari 2004 mee in de analyse opgenomen.

Aangezien de sociale partners ook wensen na te gaan in hoeverre de jongeren aangeworven met een startbaan (al dan niet met recht op bijdravermindering) in vergelijking met alle jongeren onder de 35 jaar meer/minder duurzaam worden ingeschakeld in de arbeidsmarkt, wordt een punt daaraan gewijd. Op basis van KSZ-data kan de opvolging van deze personen gebeuren gedurende enkele jaren. De secretariaten hebben op dit ogenblik een eerste analyse gemaakt met betrekking tot de populatie tewerkgesteld in loondienst op 30 juni 2001. Om de impact van de oorspronkelijke wetgeving en de gewijzigde wetgeving te kunnen vergelijken zou later ook nog de populatie tewerkgesteld in loondienst op 30 juni 2004 moeten worden geanalyseerd.

Zoals zal worden opgemerkt is het niet mogelijk om op basis daarvan een preciese analyse te maken over de doeltreffendheid van de overheidsmaatregel in de zin dat met de in het verslag opgenomen cijfers niet kan worden bevestigd of ontkend dat de startbaanmaatregel heeft bijgedragen tot een verbetering of een verslechtering van de toestand van de jongeren ten aanzien van werkgelegenheid of werkloosheid in vergelijking met de situatie waarin de maatregel niet zou hebben bestaan. Daarvoor is een gefundeerd wetenschappelijk onderzoek noodzakelijk die een bijkomende aanvraag van gegevens bij de KSZ impliceert. De secretariaten verschaffen daarentegen wel een geheel van indicatoren met betrekking tot het socio-economische statuut van de populatie op 30 juni 2001 in de kwartalen daaraan voorafgaand en daaropvolgend, opgesplitst naar regio, geslacht en leeftijd...

3. TOEPASSINGSDOMEIN RSZ-GEGEVENSBESTAND

Het gegevensbestand met betrekking tot de startbaanovereenkomsten dat de secretariaten van CRB en NAR hebben ontvangen is het gevolg van een gewijzigde aanvraag bij de RSZ vorig jaar. Het evaluatieverslag van de Raden van april 2004 werd gebaseerd op de vroegere LATG databank van de RSZ, die heel wat tekortkomingen bevatte wat SBO's betrof. Na de introductie van de nieuwe dmfa diende een nieuw statistisch apparaat te worden opgestart waardoor de Raden enkele jaren geen gegevens hebben kunnen opvragen, gezien eerst de kwaliteit van de gegevens diende te worden nagegaan. Een nieuwe aanvraag werd gedaan om bestanden vanaf het eerste kwartaal van 2003 tot het meest recente kwartaal te verkrijgen. Het meest recente kwartaal is het derde kwartaal 2007, dat de secretariaten ontvingen op 28 april 2008, samen met een geactualiseerde versie van de vroeger opgeleverde bestanden (2003-2006).

Op de nieuwe dmfa moet een werkgever voor de werknemers die hij in dienst neemt aanduiden of hij dit doet op basis van een maatregel ter bevordering van de werkgelegenheid of niet. Speciale tewerkstellingscodes (variabele noemt "promotioncodes" in de RSZ-statistieken) zijn daarvoor voorzien. Daarenboven en los daarvan kan hij een aanvraag tot bijdragevermindering doen bij de RSZ voor het tewerkstellen van jongeren op basis van de doelgroepvermindering jonge werknemers. Ook daarvoor zijn speciale bijdrageverminderingcodes (variabele noemt "deductioncodes" in de RSZ-statistieken).

Aangezien op de dmfa niet iedereen die als startbaner dient te worden geteld voor de evaluatie van de Raden aangegeven is met een tewerkstellingscode 10 tot 19 (zie bijlage 6.4 Codes maatregelen ter bevordering van de werkgelegenheid voor een volledige beschrijving), nemen de Raden ook de bijdrageverminderingen die als "typisch" voor de startbaners moeten gezien worden, mee in rekening⁶. Het gaat hierbij voornamelijk over een aantal categorieën uit de doelgroepvermindering jonge werknemers. Ook de jongeren van minder dan 19 jaar alsook de jongeren tewerkgesteld overeenkomstig het KB nr. 495) die nu eveneens moeten worden meegeteld als startbaners worden mee opgenomen in deze analyse. Deze jongeren moeten normaal gezien aangegeven worden met tewerkstellingscode 1.

Van de jongeren weten we dus zowel of ze als startbaner (codes 1, 10-19) werden aangegeven en/of er ook een bijdragevermindering is aangevraagd (één of meerdere) of niet. De bedoeling is om verder in de tekst de verschillen te kunnen beschrijven tussen werknemers waarvoor wel bijdrageverminderingen werden aangevraagd en diegene waarvoor dit niet het geval is. Na enige analyse van de testbestanden die vorig jaar door de RSZ werden geleverd, werd besloten de werknemerspopulatie in te delen in vier groepen:

- groep 1 zijn de SBO'ers met bijdragevermindering(en) (codes 1, 10-19 EN minstens één bijdragevermindering),
- groep 2 zijn de SBO'ers zonder bijdrageverminderingen (codes 10-19 EN geen enkele bijdragevermindering),
- groep 3 zijn geen SBO'ers maar hebben wel een typische startbaanbijdragevermindering aangevraagd (geen codes 1, 10-19 EN minstens één bijdragevermindering),

⁶ Het gaat hier om de bijdrageverminderingcodes die hiervoor reeds werden aangehaald nl. 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1211, 1212, 1213, 3410, 3411, 3414, 3415, 3430 (zie bijlage 7.3).

- de vierde groep zijn alle andere werknemers onderworpen aan de RSZ (met uitsluiting van de studenten).

In essentie gaat het om een telling van het aantal arbeidsplaatsen (jobs) die sedert 2003, op het einde van elk kwartaal bestaan bij ondernemingen onderworpen aan de sociale zekerheid en aangifteplichtig bij de RSZ. Het totaal aantal arbeidsplaatsen in het opgeleverde bestand komt overeen met de traditionele RSZ-publicaties over de loontrekkende werkgelegenheid (de beige brochure) van betreffende kwartaal. Ook het aantal voltijdequivalenten (=vte) en aantal hoofdjobs (= rijksregisternummers of rrn)⁷ werd opgevraagd.

De opgevraagde variabelen betreffen zoals hierboven gemeld het aantal arbeidsplaatsen op de laatste dag van het kwartaal, het aantal hoofdjobs en het bijhorende vte berekend door de RSZ over het kwartaal (het statistische vte, zoals gebruikt door de RSZ in haar publicaties over de loontrekkende werkgelegenheid).

De door de Raden opgevraagde opsplitsingscriteria zijn:

- de nacecode (nacefictief zoals gebruikt door RSZ in haar publicaties);
- de sector (publieke/private sector);
- de sociale maribel (een identifier voor de werkgevers die onder de regeling van de sociale maribel vallen voor de RSZ);
- de dimensieklasse van de werkgever (tot 50 en 51 en meer);
- het paritair comité van de werknemer;
- het gewest van de woonplaats van de werknemer (het INSZ gekoppeld aan de arbeidsplaats);
- het geslacht van de werknemer;
- de leeftijdsklassen: < 19, 19-25, 26-34, 35 >; en
- het arbeidsregime (voltijds, deeltijds, overig) van de werknemer.

⁷ De selectie van de belangrijkste arbeidsplaats gebeurt volgens de regels van de RSZ-statistieken (groene brochure).

Wij beperken ons dus in deze eerste beschrijvende en beknopte analyse tot de RSZ gegevens, bij de RSZPPO werden geen gegevens aangevraagd. In de verdere analyse van de gegevens over de duurzame inschakeling van startbaaners op de arbeidsmarkt die we verkregen via de KSZ (zie punt 5 Analyse van de duurzame inschakeling van jongeren en SBO'ers) is dat wel het geval.

4. EVALUATIE OP BASIS VAN RSZ-GEGEVENS

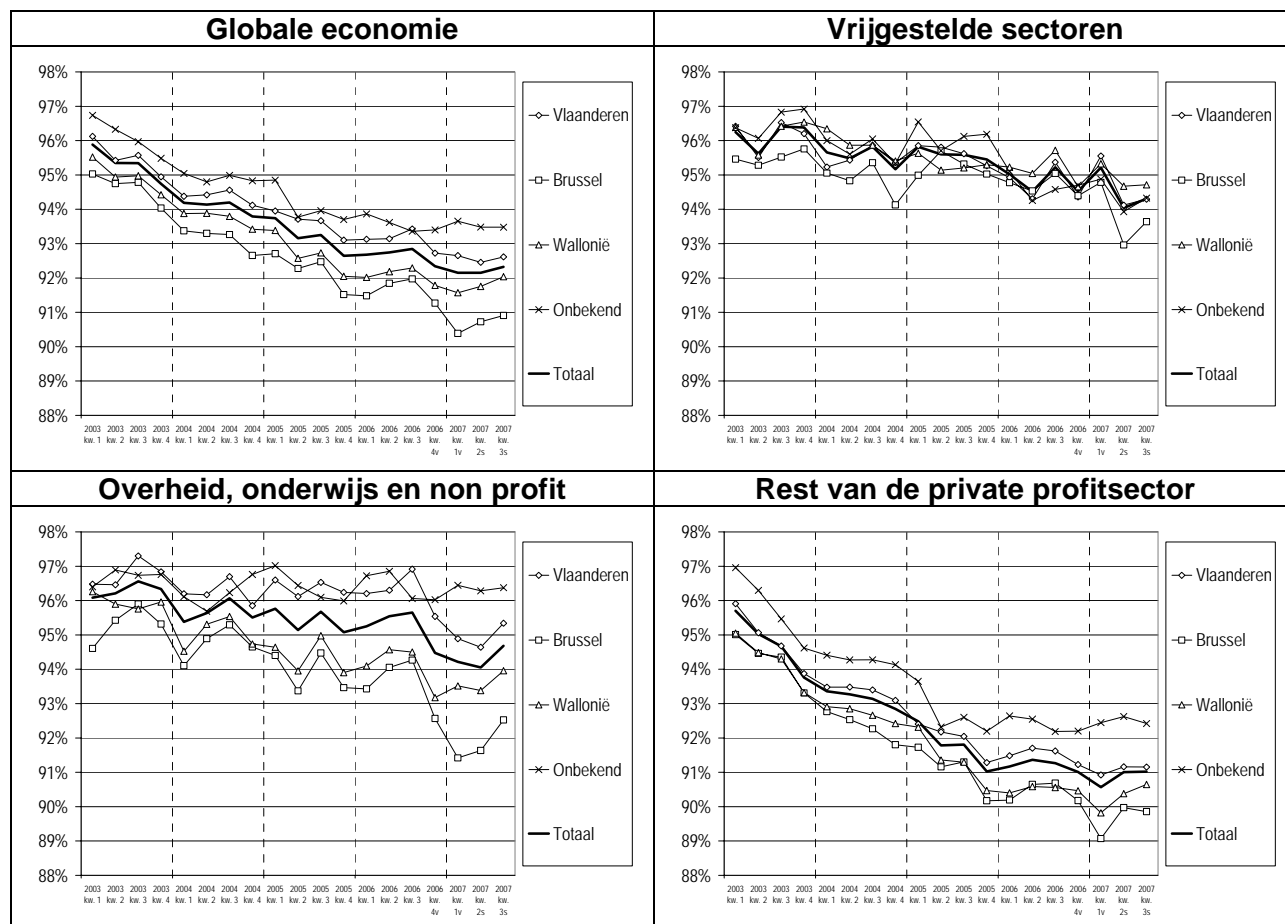
4.1. Wettelijke evaluatie van de Raden

In dit eerste punt wordt nagegaan in welke mate er aan de individuele verplichting evenals aan de globale verplichting voor de ganse privé-sector (private profitsector) is voldaan. De individuele verplichting heeft betrekking op het aandeel jongeren dat de werkgevers met meer dan 50 werknemers tewerkstellen. Dit moet meer dan 3 % zijn. De globale doelstelling voor de privé-sector betreft het tewerkstellen – door alle ondernemingen samen – van het “4de procent”.

4.1.1. Individuele doelstelling : minstens 3 % jongeren tewerkstellen

Vanaf het eerste kwartaal van 2004 is de startbaanregeling zoals reeds gemeld zeer sterk versoepeld en mogen voor het voldoen aan de individuele aanwervingsverplichting alle jongeren tot en met de dag waarop ze 26 jaar worden en waarvoor één of meerdere bijdragen sociale zekerheid worden betaald meegerekend worden, dus niet alleen meer de “nieuwe” jonge werknemers aangekomen met een startbaanovereenkomst maar ook de reeds in dienst zijnde jonge werknemers. Zoals gezegd geldt deze individuele verplichting voor alle werkgevers uit de privé-sector die minstens 50 werknemers tewerkstellen, behalve indien zij behoren tot de sectoren die zijn uitgesloten van de startbaanverplichting, of een individuele vrijstelling van de minister zouden gekregen hebben.

Grafiek 4-1 : Aandeel werkgevers met meer als 50 werknemers dat minstens 3% jongeren tewerkstelt (tot kwartaal waarin 26ste verjaardag wordt bereikt),

Noot : kwartalen 2006/4 en 2007/1 (versie t+10) en kwartalen 2007/2 en 2007/3 (versie t+7) zijn nog voorlopig
Bron : RSZ, berekeningen secretariaat

Op basis van de RSZ-gegevens kunnen we vaststellen dat in 2004 nog meer dan 94 % van de ondernemingen met meer dan 50 werknemers minstens 3 % jongeren van minder dan 26 tewerkstelden. Uit de grafieken naar de verschillende sectoren blijkt daarenboven dat voor de “Overheidsadministratie, het onderwijs en non-profitsector” en de “vrijgestelde sectoren” deze percentages boven de 96 % lagen. Behalve voor de vrijgestelde sectoren liggen de scores voor de Vlaamse bedrijven enkele procenten hoger dan voor Waalse en Brusselse bedrijven.

Er kan worden vastgesteld dat de bedrijven die vallen onder de sectoren die een CAO hebben afgesloten ter bevordering van de inschakeling van risicogroepen op de arbeidsmarkt, en die de startbaanverplichting vervangen door een gelijkwaardige inspanning ten gunste van jongeren, nog iets beter presteren wat het naleven van de individuele verplichting betreft dan gemiddeld.

Sedert 2003 stellen we echter overal een geleidelijke daling vast van het aandeel werkgevers met meer dan 50 werknemers dat voldoet aan de voorwaarde om minstens 3 % jongeren tewerk te stellen, nl. van meer dan 95 % begin 2003 tot zowat 91 % in de private profitsector in het meest recente kwartaal van 2007.

Uit de analyse voor de globale economie in Tabel 4-1 blijkt dat alle bedrijfstakken, enkele uitzonderingen niet te na gesproken een sterke achteruitgang kennen van het aandeel ondernemingen van minstens 50 werknemers die minstens 3 % jongeren tewerkstellen. De omschrijvingen van de door de RSZ aangevonden NACE nomenclatuur (1ste kolom in de tabel) vindt u in bijlage 5. In sommige bedrijfstakken is de daling meer dan 10 %, o.a. in "67 Ondersteunende activiteiten i.v.m. financiële instellingen en het verzekeringswezen", "26.1 Vervaardiging van glas en glaswerk", "23 Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen", "64 Post en telecommunicatie", "17 Vervaardiging van textiel", "31 Vervaardiging van elektrische machines en apparaten", "37 Recycling", "32 Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparatuur".

Tabel 4-1 : Individuele doelstelling naar bedrijfstakken (jaargemiddelden)

NACE	aantal werkgevers met minstens 50 werknemers					aandeel werkgevers met minstens 3% jongeren					
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007	2007-2003
1	91	88	81	76	61	97,8%	98,0%	99,1%	100,0%	100,0%	2,2%
14	28	29	30	34	31	83,8%	75,4%	78,0%	79,3%	83,0%	-0,8%
15.0	674	666	663	663	663	99,4%	97,6%	97,8%	94,9%	97,0%	-2,3%
15.9	71	68	70	67	69	91,2%	91,2%	89,2%	89,2%	88,9%	-2,3%
16	23	21	22	26	25	100,0%	100,0%	97,7%	96,1%	100,0%	0,0%
17	344	327	315	315	287	96,3%	94,1%	92,3%	82,2%	83,6%	-12,7%
18	57	57	59	49	47	85,0%	82,9%	83,9%	85,2%	81,0%	-4,0%
19.0	9	10	10	10	10	91,7%	70,0%	70,0%	70,0%	70,0%	-21,7%
20	80	78	77	81	81	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
21	140	140	142	137	135	95,7%	96,4%	96,1%	94,0%	88,4%	-7,3%
22	257	253	262	259	244	93,0%	93,8%	90,6%	90,8%	88,7%	-4,3%
23	36	33	37	35	36	100,0%	98,5%	89,1%	84,4%	88,9%	-11,1%
24	564	556	554	555	543	95,3%	91,5%	87,4%	85,7%	87,6%	-7,6%
25.1	36	33	33	34	33	91,7%	88,0%	90,8%	93,4%	98,0%	6,3%
25.2	228	221	231	218	224	97,6%	96,9%	91,3%	93,7%	93,6%	-4,0%
26.0	196	199	209	206	209	95,3%	90,3%	86,7%	89,9%	87,7%	-7,6%
26.1	85	79	81	80	80	95,0%	87,7%	86,1%	85,7%	84,5%	-10,5%
27	157	152	158	163	153	95,5%	94,9%	93,5%	87,3%	91,3%	-4,2%
28	473	452	480	484	492	94,2%	90,9%	91,6%	92,6%	93,2%	-1,1%
29	357	354	349	349	349	95,7%	94,5%	93,5%	95,9%	95,5%	-0,1%
30	5	4	5	7	10	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	89,7%	-10,3%
31	164	145	138	136	131	92,4%	92,9%	86,5%	82,0%	77,9%	-14,5%
32	97	101	101	92	96	94,0%	86,6%	73,8%	76,8%	73,7%	-20,3%
33	70	71	69	75	82	100,0%	99,3%	98,5%	98,0%	99,2%	-0,8%
34	207	216	218	216	208	95,9%	95,0%	93,3%	93,2%	91,7%	-4,2%
35	57	52	55	50	50	92,0%	88,8%	84,1%	82,9%	89,9%	-2,1%
36.0	172	152	154	150	149	96,4%	94,9%	92,8%	86,6%	87,1%	-9,3%
37	23	22	21	21	21	100,0%	95,4%	97,6%	100,0%	80,6%	-19,4%
40	40	43	45	47	46	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
45	1279	1253	1256	1327	1328	98,5%	98,4%	98,6%	98,0%	97,9%	-0,6%
50	286	293	315	316	305	96,2%	97,2%	96,7%	93,6%	95,9%	-0,4%
51	1512	1558	1620	1665	1724	92,5%	89,5%	88,3%	87,7%	86,9%	-5,6%
52	661	655	721	738	761	99,7%	99,5%	99,5%	99,4%	99,2%	-0,6%
55	444	465	472	456	457	99,8%	100,0%	100,0%	99,8%	99,8%	0,0%
60	1134	1207	1267	1281	1297	92,0%	91,9%	92,5%	92,1%	91,0%	-1,0%
64	158	154	168	160	154	95,3%	93,6%	90,0%	90,2%	83,8%	-11,5%
65	282	277	273	275	280	93,1%	93,7%	92,7%	91,6%	87,7%	-5,3%
66	171	171	165	154	155	94,7%	90,3%	88,9%	90,1%	93,3%	-1,4%
67	117	111	112	115	112	91,9%	86,7%	81,2%	80,7%	81,9%	-10,0%
70	73	75	79	88	86	81,5%	84,7%	89,8%	85,3%	79,5%	-2,0%
71	71	64	61	70	75	99,3%	100,0%	100,0%	100,0%	97,3%	-1,9%
72	437	448	466	492	528	91,6%	87,0%	85,6%	87,8%	86,6%	-5,0%
73	146	144	155	155	152	94,9%	95,0%	95,0%	96,1%	96,5%	1,6%
74	1757	1796	1855	2034	2271	95,0%	94,4%	94,1%	93,6%	93,7%	-1,4%
75	421	411	481	494	506	93,5%	92,8%	91,9%	88,6%	84,8%	-8,7%
80	376	386	397	388	388	89,6%	88,5%	86,3%	87,0%	86,8%	-2,8%
85	1951	2074	2195	2271	2331	97,8%	97,4%	97,2%	97,5%	96,9%	-0,9%
90	82	77	82	82	84	96,4%	99,4%	96,0%	93,6%	92,8%	-3,5%
91	204	227	240	250	257	85,8%	84,7%	85,1%	84,4%	79,6%	-6,2%
92	301	294	307	324	347	100,0%	99,2%	98,9%	98,9%	99,7%	-0,3%
93	67	68	66	58	71	94,4%	89,7%	89,4%	100,0%	91,5%	-2,9%
99	26	32	27	26	28	66,0%	69,3%	50,5%	39,8%	45,2%	-20,8%
Totaal	16712	16869	17453	17860	18273	95,3%	94,1%	93,2%	92,7%	92,2%	-3,1%

Bron : RSZ, berekeningen secretariaat (uitleg codes Nace zie bijlage 5)

4.1.2. Globale doelstelling voor de privé-sector (het 4de procent)

Sedert 2004 echter moet ook voor de naleving van de bijkomende collectieve verplichting niet meer alleen de startbaanovereenkomsten geteld worden maar alle jongeren tot en met het kwartaal waarin de jongere 26 jaar wordt. Onder privé-sector wordt hier verstaan de private profit-sector (de overheidsadministratie, het onderwijs en de non-profitsector vallen namelijk niet onder de startbaanverplichting van 3 %).

De werkgevers uit de privé-sector moeten dus, allen samen (inclusief de ondernemingen met minder dan 50 werknemers), 1 % extra jongeren tewerkstellen. Deze bijkomende verplichting van 1 % wordt, overeenkomstig de wet, berekend op het personeelsbestand (in vte) van het tweede kwartaal van het voorgaande jaar in de ondernemingen met een individuele verplichting uit de privé-sector (dit zijn de ondernemingen met meer dan 50 werknemers).

Van de globale economie worden eerst en vooral de bedrijfstakken overheidsadministratie (L) en onderwijs (M) afgetrokken om te komen tot de privé-sector. Daarna worden nog zoveel mogelijk ondernemingen uit de non-profitsector uit het bereik verwijderd, op basis van de RSZcode voor de sociale maribel om te komen tot de private profitsector waarop de 3 % van toepassing is. De doelstelling van vier procent wordt dan berekend op de tewerkstelling in het tweede kwartaal uitgedrukt in vte, exclusief de actieve startbanen.

Tabel 4-2 : Opbouw berekening van de collectieve doelstelling van het "4de procent" (2de kwartaal, in vte)

	2003			2004			2005			2006			2007		
	<50	50+	totaal	<50	50+	totaal	<50	50+	totaal	<50	50+	totaal	<50	50+	totaal
1. globale economie	813685	1853466	2667152	818645	1865258	2683902	822884	1880019	2702903	835061	1912952	2748013	853600	1956551	2810151
waarvan L : overheidsadministratie	3611	198554	202166	3769	200039	203808	3866	195400	199266	3841	197120	200961	3819	196170	199989
waarvan M : onderwijs (volledige vrijstelling)	14249	292428	306677	14331	297963	312293	14394	300795	315190	14461	302141	316602	14687	304177	318864
2. privé-sector	795825	1362484	2158309	800545	1367256	2167801	804624	1383824	2188448	816759	1413691	2230450	835094	1456204	2291299
3. overige non-profit sector(sociale maribel)	55933	182561	238494	60013	194388	254401	59923	203922	263844	60763	210153	270916	61268	218089	279358
4. private profitsector	739892	1179923	1919815	740532	1172868	1913400	744702	1179902	1924604	755996	1203538	1959534	773826	1238115	2011941
5. waarvan startbanen															
startbanen	15019	21746	36765	15518	25969	41487	19729	24470	44199	22066	24954	47020	23275	24584	47859
waarvan -19 jaar, ex.KB495&3430	8194	1158	9351	9035	1587	10622	9981	2109	12090	9890	1854	11743	9802	1882	11684
berekeningsbasis 4%-doelstelling	1158177			1341287			1359354			1388737			1431621		
collectieve doelstelling 4%	46327			53651			54374			55549			57265		

Bron : RSZ, berekeningen secretariaat

Op basis van de RSZ-gegevens (in vte) van het tweede kwartaal van 2003 tot 2007 kunnen we vaststellen dat de globale doelstelling, voor de jaren 2004 tot 2008 steeg van iets meer dan 46.000 voor het jaar 2004 naar 57.000 in 2008.

In tegenstelling tot de wetgeving van voor 2004 moeten de Raden dit cijfer toetsen aan de totale werkgelegenheid van jongeren van minder dan 26 jaar in de privé-sector in een loontrekkende job (hier enkel bij de RSZ). Ze stellen vast dat alle bedrijven uit de privé-sector samen (dus ook de bedrijven met minder als 50 werknemers) in 2004 maar liefst 274.176 jongeren (uitgedrukt in vte) tewerkstellen, dit is 23,4 % van de werkgelegenheid in de ondernemingen met meer dan 50 werknemers en dus veel meer dan de doelstelling van 46.000. Dit percentage daalt echter tot 22,5 % in 2007.

Tabel 4-3 : Jongeren van minder dan 26 jaar in de privé-sector (RSZ, tweede kwartaal, in vte behalve anders vermeld)

	2003			2004			2005			2006			2007		
	<50	50+	totaal	<50	50+	totaal	<50	50+	totaal	<51	50+	totaal	<52	50+	totaal
1. Globale economie	138641	209982	348623	135614	208981	344595	134770	205457	340227	134566	205491	340057	136018	210088	346106
waarvan L : overheidsadministratie	273	14404	14677	290	14354	14644	327	13252	13578	296	12635	12931	285	12300	12586
waarvan M : onderwijs (volledige vrijstelling)	979	23439	24418	958	24854	25812	932	25194	26127	886	24944	25830	879	24615	25494
2. Privé sector	137389	172138	309528	134367	169773	304139	133511	167011	300522	133384	167912	301296	134853	173173	308026
3. overige non-profit sector(sociale maribel)	7678	21777	29455	7586	22377	29963	7394	22857	30251	7105	22622	29727	6845	22932	29777
4. private profitsector	129711	150361	280072	126781	147396	274176	126117	144154	270271	126278	145291	271569	128009	150241	278250
startbanen in vte	14462	17394	31855	15083	22607	37690	19389	22797	42187	21574	22800	44374	22596	22041	44637
startbanen in personen	16249	19868	36117	18059	25956	44015	25033	27922	52955	26774	26232	53006	27669	25122	52791
Aandeel jongeren (<50 en 50+) in de loontrekkende werkgelegenheid 50+	23,7%			23,4%			22,9%			22,6%			22,5%		

Bron : RSZ, berekeningen secretariaat

In absolute cijfers is er wel sprake van een zeer lichte stijging van het totaal aantal loontrekkende jongeren (van 274.176 tot 278.250, uitgedrukt in vte). Maar door de globale veroudering van het personeelsbestand daalt het aandeel van de jongeren.

Het totaal aantal jongeren aangeworven met een startbaanovereenkomst stijgt sneller, nl. van 36.000 in 2003 (jaar vóór de vernieuwde wetgeving) naar meer dan 52.000 in 2007. Dit is het gevolg van de nieuwe wetgeving (van 1/1/2004), waarbij het mogelijk wordt jongeren gedurende meerdere jaren in een startbaan te laten werken, in tegenstelling tot vroeger waar de meeste SBO's een duur van 1 jaar hadden.

Tenslotte wensen de Raden deze vaststellingen die tot uiting komen in de private profitsector op basis van de geanalyseerde RSZ-gegevens ook te kaderen op het niveau van de ontwikkelingen voor de gehele Belgische economie, rekening houdend met de demografische context. In het volgende punt worden dan ook de globale werkgelegenheidsontwikkelingen zoals vastgesteld op basis van de arbeidskrachtenenquête kort daarmee vergeleken en worden de voornaamste vaststellingen op gebied van werkloosheid en inactiviteit toegelicht, in het bijzonder naar opleidingsniveau.

4.1.3. Ontwikkeling van de werkloosheid, werkgelegenheid en inactiviteit naar opleidingsniveau

In deze paragraaf willen we kort het demografisch belang beschrijven van de jongeren, in het bijzonder deze met een laag scholingsniveau, tussen 15 en 26 jaar, in België alsook de ontwikkeling van de werkgelegenheid en werkloosheidscijfers schetsen in de afgelopen jaren, dit op basis van de Europees gecoördineerde arbeidskrachtenenquête.

Tabel 4-4 : participatie van jongeren op de arbeidsmarkt, 1999-2007, 15-25 jaar, in duizend personen

werkenden		1999	2001	2003	2005	2007	07-99	07/99
Laaggeschoolden	mannen	74	70	63	61	55	-19	-25%
	vrouwen	36	30	30	30	30	-6	-18%
	totaal	110	100	93	91	85	-25	-23%
Middengeschoolden	mannen	126	142	129	137	140	13	11%
	vrouwen	92	91	89	96	91	0	0%
	totaal	218	233	218	233	231	13	6%
Hooggeschoolden	mannen	48	50	50	45	51	3	5%
	vrouwen	68	83	80	83	78	10	14%
	totaal	116	134	130	127	128	12	11%
Alle studieniveaus		444	466	441	452	444	0	0%
Werkzoekenden		1999	2001	2003	2005	2007	07-99	07/99
Laaggeschoolden	mannen	24	20	27	22	19	-5	-21%
	vrouwen	20	12	13	17	15	-5	-23%
	totaal	44	33	40	38	35	-10	-22%
Middengeschoolden	mannen	25	18	25	28	22	-3	-12%
	vrouwen	24	18	23	24	24	1	3%
	totaal	48	36	48	52	46	-2	-5%
Hooggeschoolden	mannen	n.b.	7	10	10	7	n.b.	n.b.
	vrouwen	12	10	12	11	10	-2	-16%
	totaal	17	17	22	20	17	1	4%
Alle studieniveaus		109	86	110	111	98	-11	-10%
Inactieven		1999	2001	2003	2005	2007	07-99	07/99
Laaggeschoolden	mannen	244	234	245	250	263	18	7%
	vrouwen	236	230	233	239	247	11	5%
	totaal	480	463	478	489	510	30	6%
Middengeschoolden	mannen	140	140	140	142	143	3	2%
	vrouwen	171	182	181	175	177	6	4%
	totaal	311	322	321	317	320	9	3%
Hooggeschoolden	mannen	12	14	15	15	18	6	46%
	vrouwen	15	19	19	21	21	5	35%
	totaal	27	33	34	36	38	11	40%
Alle studieniveaus		819	818	833	842	869	49	6%
alle jongeren 15-25		1999	2001	2003	2005	2007	07-99	07/99
Laaggeschoolden	mannen	342	324	335	332	337	-5	-2%
	vrouwen	292	272	276	286	293	0	0%
	totaal	634	596	611	618	630	-5	-1%
Middengeschoolden	mannen	291	300	294	308	304	13	4%
	vrouwen	287	291	294	295	293	7	2%
	totaal	577	591	588	603	597	20	3%
Hooggeschoolden	mannen	65	72	74	69	76	11	17%
	vrouwen	95	112	111	114	108	13	14%
	totaal	160	184	185	183	184	24	15%
Alle studieniveaus		1372	1371	1384	1404	1410	39	3%

Bron: Eurostat, *Enquêtes naar de arbeidskrachten*; berekeningen secretariaat

Na de daling in de jaren tachtig en negentig blijkt dat het aantal jongeren begin de jaren 2000 terug iets toeneemt (+39.000 tussen 1999 en 2007). In de komende decennia wordt verwacht dat het aantal jongeren verder stabiliseert of lichtjes toeneemt. De toenemende vergrijzing van de bevolking op arbeidsleeftijd zal wel zorgen voor een stijging van de druk op de potentiële beroepsbevolking met toenemende krapte tot gevolg. Het aantal jongeren dat instroomt in de beroepsbevolking zal namelijk niet meer volstaan voor het opvangen van de uitstroom uit de bevolking op arbeidsleeftijd (+65).

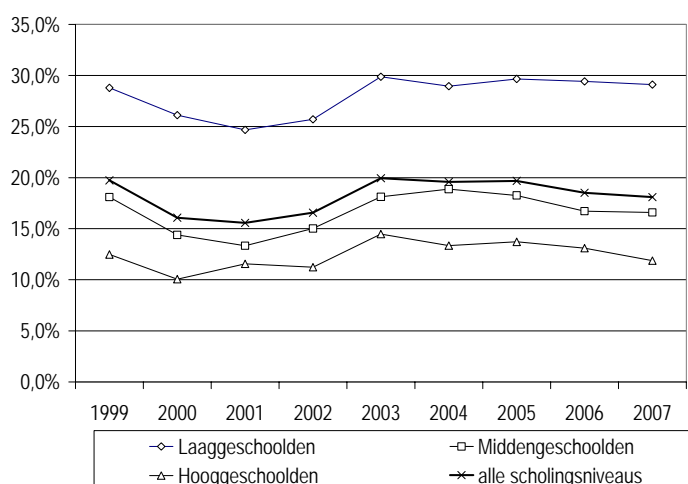
We stellen vast dat het gemiddelde opleidingsniveau van de jongerenpopulatie steeds verder toeneemt, wat betekent dat de doelgroep voor bijdrageverminderingen voor laag en zeer laaggeschoolden steeds kleiner wordt. Tussen 1999 en 2007 steeg het aantal hooggeschoolden met 15 %, het aantal midden-geschoolden met 3 % maar het aantal laaggeschoolden nam af met 1 % wat op zich een positieve ontwikkeling is gezien de kans op werk voor hooggeschoolden veel hoger is dan voor laaggeschoolden. Toch blijft er een nog steeds vrij hoge ongekwalificeerde uitstroom van jongeren bestaan die het onderwijs vroegtijdig verlaten (indicator van Lissabonstrategie) waardoor bijkomende inspanningen nodig zijn om het scholings- en kwalificatieniveau te verhogen en de inschakeling op de arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Het aandeel gekwalificeerde jongeren, een andere indicator uit de Lissabonstrategie moet ook nog verder omhoog om de doelstelling tegen 2010 te bereiken.

Wanneer we het aantal personen aan het werk beschouwen stellen we vast dat hun aantal in 2007 op hetzelfde niveau ligt als in 1999, voor de introductie van de startbaanmaatregel, maar hun opleidingsniveau wijzigde sterk. Het aantal laaggeschoolde jongeren aan het werk daalde van 110.000 naar 85.000 personen, iets meer uitgesproken bij mannen als bij vrouwen, terwijl het aantal hooggeschoolden aan het werk steeg van 116 tot 128 duizend personen. Het aantal werkloze jongeren daalde lichtjes van 109.000 naar 98.000 personen. Opvallend is dat de grootste dalingen zich voordoen bij de laaggeschoolden op het moment van de introductie van de startbaanmaatregel in 2000 en bij de uitbreiding van de bijdrageverminderingen in 2004. Ook de inactiviteit van de jongeren minder dan 26 jaar toeneemt blijft maar liefst 49.000 personen toenemen, zodat de intrede op de arbeidsmarkt steeds later gebeurt. Jongeren studeren vaker langer zonder werkzaam te zijn op de arbeidsmarkt. Uit Europese vergelijkingen blijkt dat België wat betreft werkgelegenheidsgraad zeer laag scoort voor jongeren.

Wat de ontwikkeling van de werkloosheidsgraad van jongeren van minder dan 26 jaar betreft kunnen we stellen dat op basis van de cijfers van de enquête naar de arbeidskrachten de werkloosheidsgraad van jongeren (15-25 jaar) tussen 2003 en 2007 slechts lichtjes is afgenomen (zie

Grafiek 4-2). De kloof tussen de werkloosheidsgraad voor jongeren en de overige werklozen is niet verkleind. Voor de laaggeschoolden is er sprake van een stabilisatie op een zeer hoog niveau van bijna 30 %. Ook hier is het vooral in de jaren 2000-2001 en 2004 dat de werkloosheidsgraad van jongeren, in het bijzonder ook van de laaggeschoolden is verbeterd.

Grafiek 4-2 : werkloosheidsgraad naar scholingsniveau, jongeren 15-25 jaar, België, 1999-2007

Bron: Eurostat, *Enquêtes naar de arbeidskrachten*; berekeningen secretariaat

4.2. Startbaanovereenkomsten naar types

In deze paragraaf beschrijven we de verschillende types startbaanovereenkomsten zoals deze werden aangegeven op de dmfa-aangifte onder de tewerkstellingscodes 1, 10-19 of bijdrageverminderingcodes.

Tabel 4-5 : Startbaanovereenkomsten naar types (promotioncodes), leeftijd en geslacht (tweede kwartaal, in vte), ongeacht of er een bijdragevermindering werd aangevraagd

promotion code	Leeftijd	Mannen					Vrouwen					Mannen + Vrouwen					aandeel vrouwen					
		2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007	in vte			in personen		
		2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2007	07-03	2003	2007	07-03
1	< 19	3288	1915	1185	980	988	1487	853	502	378	414	4776	2768	1687	1358	1402	31%	30%	-2%	40%	37%	-3%
	19-25	1714	1047	876	784	764	650	371	335	314	313	2365	1418	1211	1098	1077	28%	29%	2%	28%	30%	2%
	26-34	60	25	39	37	42	34	21	22	21	28	94	46	61	58	70	36%	40%	4%	37%	39%	2%
	> 35	11	13	14	16	20	12	10	11	10	13	23	23	25	26	33	52%	41%	-11%	55%	43%	-12%
Som 1	5074	3000	2114	1817	1814	2183	1255	870	723	768	7257	4255	2984	2541	2582	30%	30%	0%	37%	35%	-3%	
10	< 19	337	487	785	761	715	135	195	370	351	344	472	683	1156	1112	1059	29%	32%	4%	33%	50%	17%
	19-25	9040	13652	17849	20043	20654	5660	7772	9113	9350	9014	14700	21424	26962	29393	29668	39%	30%	-8%	40%	32%	-7%
	26-34	2102	1646	1127	1542	1909	1328	932	694	903	1062	3430	2577	1821	2445	2971	39%	36%	-3%	40%	37%	-3%
	> 35	26	14	20	19	24	16	3	5	9	21	42	17	25	27	44	38%	47%	9%	38%	46%	8%
Som 10	11506	15800	19781	22364	23302	7138	8901	10182	10613	10440	18644	24701	29963	32977	33742	38%	31%	-7%	40%	34%	-6%	
11	< 19	26	51	292	241	244	10	21	275	181	176	36	72	567	422	420	28%	42%	14%	29%	55%	26%
	19-25	201	199	212	190	198	94	78	60	61	62	295	278	273	251	260	32%	24%	-8%	34%	26%	-8%
	26-34	40	19	13	18	16	22	16	6	8	10	62	34	19	26	26	36%	38%	3%	38%	39%	1%
	> 35	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
Som 11	270	270	519	450	459	126	115	342	249	248	396	385	861	699	707	32%	35%	3%	34%	50%	16%	
12	< 19	77	1020	2091	2337	2354	25	384	834	910	843	101	1405	2925	3247	3197	24%	26%	2%	24%	30%	5%
	19-25	68	857	895	1081	996	28	320	291	339	336	96	1177	1186	1420	1332	30%	25%	-4%	27%	26%	-1%
	26-34	25	32	14	14	11	8	22	4	<4	7	33	54	19	17	18	24%	39%	15%	26%	42%	16%
	> 35	<4	8	4	<4	<4	<4	4	<4	<4	<4	4	12	7	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
Som 12	172	1917	3004	3432	3363	63	731	1133	1253	1187	234	2648	4137	4686	4549	27%	26%	-1%	26%	29%	2%	
13	< 19	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	19-25	<4	5	18	27	56	<4	7	8	11	<4	<4	7	25	35	67	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	26-34	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
Som 13	<4	6	18	28	59	<4	7	8	11	<4	<4	9	26	37	69	<4	<4	<4	<4	<4	<4	
14	< 19	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	19-25	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	> 35	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
Som 14	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	
15	< 19	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	19-25	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	> 35	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
Som 15	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	
16	< 19	<4	7	5	8	<4	<4	6	<4	4	<4	<4	5	13	7	11	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	19-25	17	167	255	288	367	4	101	153	135	165	21	268	408	422	532	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	26-34	<4	35	23	27	36	<4	24	7	10	11	<4	58	29	37	47	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	> 35	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
Som 16	18	204	284	320	410	5	126	166	147	181	23	331	450	468	591	21%	31%	10%	22%	33%		
17	< 19	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	19-25	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	26-34	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	> 35	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
Som 17	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	6	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	
18	< 19	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	19-25	<4	6	4	11	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	6	4	13	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	26-34	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	> 35	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
Som 18	<4	7	6	12	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	8	6	14	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	
19	> 35	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	(leeg)	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
	< 19	2969	3894	4025	3992	4019	998	1793	1713	1600	1567	3966	5687	5737	5592	5586	25%	28%	3%	25%	0%	-25%
19-25	3652	1579	15	4	<4	1374	904	6	<4	<4	5026	2483	21	4	<4	27%	<4	<4	28%	32%	4%	
26-34	763	593	<4	<4	<4	436	367	<4	<4	<4	1199	959	<4	<4	<4	36%	<4	<4	37%	<4	<4	
> 35	7	4	<4	<4	<4	7	4	<4	<4	<4	14	8	<4	<4	<4	50%	<4	<4	50%	<4	<4	
Som (leeg)	7391	6070	4039	3995	4019	2815	3067	1718	1601	1567	10206	9137	5758	5596	5586	28%	28%	0%	28%	32%	4%	
Eindtotaal	24433	27279	29775	32421	33453	12332	14207	14424	14599	14406	36765	41486	44198	47020	47859	34%	30%	-3%	36%	34%	-2%	

Bron : RSZ, berekeningen secretariaat

We stellen eerst en vooral vast dat het overgrote deel van de startbaanovereenkomsten bestaat uit gewone arbeidsovereenkomsten type I (codes 10). Een sterke toename wordt opgetekend tussen 2003 en 2007, van 18.644 tot 33.742vte. Daarnaast stijgen de deeltijdse overeenkomsten met een opleiding (type II) van 396 tot zowat 707. Vooral het aantal SBO's in de vorm van leerovereenkomsten (type III) stijgt zeer sterk na de invoering van de nieuwe wetgeving in 2004, namelijk van 234 tot 4549 (waarvan trouwens 4.198 in KMO's met minder dan 50 werknemers).

De SBO's voor mindervaliden of voor werknemers van buitenlandse afkomst hebben heel weinig succes aangezien slechts enkele tientallen, resp. honderden personen werden aangeworven met codes 13 tot 15 (mindervaliden) en 16 tot 18 (buitenlandse afkomst). De codes 19 voor de oudere werknemers volledig uikeringsgerechtigde werklozen van ten minste 45 jaar waarvoor de aanwerving werd gelijkgesteld met een SBO in de periode 2003-2004 zijn slechts heel sporadisch gebruikt. Slechts enkele personen werd in die code aangeworven.

De code 1 (KB nr. 495) dooft na het tweede kwartaal 2007 volledig uit (de rubriek wordt dan namelijk geschrapt op de dmfa-aangifte), de leercontracten vinden we enerzijds bij de code 12 maar anderzijds wordt vaak voor deze jongeren helemaal geen tewerkstellingscode aangeduid (=leeg). Werkgevers duiden namelijk voor 5.586vte jongeren voor wie ze de doelgroepvermindering < 19 jaar aanvragen (verminderingcode 3430) niet aan als SBO (= noch met een promotioncode 1 noch met promotioncodes 10-19). Dit is wel van belang aangezien de werkgever de volledige doelgroepvermindering kan verliezen indien hij zijn individuele starbaanverplichting niet naleeft.

Wat betreft de leeftijdscategorieën stellen we vast dat nog een paar duizend werknemers van meer dan 26 jaar aangegeven worden als SBO, ook na 2005. Tot 2004 kwamen deze jongeren (tot 30 jaar trouwens) nog in aanmerking voor de startbaanmaatregel. Gezien de duur van de overgrote meerderheid van SBO's toen een jaar bedroeg zouden alle +26jarigen grotendeels moeten verdwijnen uit de aangiftes van SBO's. Toch is het zo dat het kwartaal waarin iemand 26 jaar wordt nog meegerekend wordt bij de SBO's, vandaar dat dus ook nog 26-jarigen kunnen geteld worden.

Naar geslacht opgesplitst kunnen we stellen dat de overgrote meerderheid van startbanen gaat naar mannen. Slechts 34 % van de startbanen (uitgedrukt in personen) in 2007 gaat naar vrouwen, wat een daling betekent met 2 % tgv. 2003. Dit in tegenstelling tot het aandeel van de jonge vrouwen in de globale werkgelegenheid van jongeren in de leeftijdscategorie 15-25 jaar. Volgens de enquête naar de arbeidskrachten blijkt namelijk dat in 2007 45% van de werkende jongeren (15-25 jaar) vrouwen betreft.

4.3. Bijdrageverminderingen voor startbaanovereenkomsten

In deze paragraaf gaan we na welk bedrag aan bijdrageverminderingen werden toegekend voor werknemers tewerkgesteld met een SBO. Een onderscheid wordt gemaakt tussen de aangevraagde specifieke bijdrageverminderingen voor SBO'ers (zie voetnoot 5) en de andere bijdrageverminderingen aangevraagd voor diezelfde personen. Uit de gegevens van de RSZ blijkt dat de bedrijven die niet minstens 3% jongeren tewerkstellen geen bijdrageverminderingen sociale zekerheid gelinkt aan startbaancodes aanvragen, op enkele wellicht foutieve aanvragen na. Hieronder bespreken we dan ook enkel de bedrijven met minstens 50 werknemers en die minstens 3 % jonge werknemers tewerkstellen.

Uit Tabel 4-6 kunnen we afleiden dat de typische bijdrageverminderingcodes voor startbaanovereenkomsten steeds minder worden aangewend en dat werkgevers steeds meer gebruik maken van de overige bijdrageverminderingen die ze kunnen aanvragen voor de personen die met een SBO worden aangevraagd. Verschillende mogelijkheden tot cumulatie van bijdrageverminderingen staan open. In totaal daalt voor de globale economie het bedrag van deze bijdrageverminderingen gelinkt aan de typische startbaanverminderingcodes zeer sterk van bijna 9 mio euro naar 4,4 mio in 2006 (2 mio euro voor de eerste drie trimesters van 2007). Daartegenover staat een zeer sterke stijging van de overige bijdrageverminderingen tussen 2003 en 2006 van iets meer dan 13 tot iets meer dan 26 mio euro (20,8 mio voor de eerste drie trimesters van 2007).

Wanneer we deze bijdrageverminderingen uitdrukken in percent van de brutoloonmassa van dezelfde bedrijven (met minstens 50 werknemers en minstens 3 % jongeren in dienst) dan stellen we vast dat het bijdrageverminderingpercentage na de wijziging van 1 januari 2004 toegenomen is van 0,037 % tot 0,048 % en daarna lichtjes achteruitgaat tot 0,046% in 2006.

Tabel 4-6 : bijdrageverminderingen voor bedrijven met minstens 50 werknemers en minstens 3 % jongeren (in duizend euro)

NACEfictif	bijdrageverminderingen gelinkt aan de startbaancodes					overige bijdrageverminderingen					alle bijdrageverminderingen in percent van de brutoloonmassa				
	2003	2004	2005	2006	2007*	2003	2004	2005	2006	2007*	2003	2004	2005	2006	2007*
1	15	19	13	19	16	51	50	55	54	38	0,17%	0,18%	0,17%	0,18%	0,17%
5	1	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0,17%	#DEEL/0!	0,86%	0,52%	#DEEL/0!
14	0	0	0	0	0	15	5	24	12	10	0,03%	0,01%	0,04%	0,02%	0,03%
15.0	559	51	41	42	19	1037	1312	913	940	769	0,13%	0,11%	0,07%	0,07%	0,08%
15.9	226	1	0	3	0	100	167	12	19	24	0,11%	0,05%	0,00%	0,01%	0,01%
16	10	0	0	1	0	31	42	20	5	3	0,08%	0,09%	0,05%	0,01%	0,01%
17	229	23	11	22	7	560	736	547	472	425	0,16%	0,15%	0,11%	0,10%	0,12%
18	33	0	0	1	0	16	29	19	27	27	0,06%	0,04%	0,02%	0,04%	0,04%
19.0	2	0	1	1	0	3	13	10	9	2	0,02%	0,05%	0,04%	0,04%	0,01%
19.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
20	40	1	5	9	4	58	133	100	139	114	0,08%	0,11%	0,08%	0,11%	0,11%
21	92	5	5	1	2	214	292	187	115	86	0,08%	0,08%	0,05%	0,03%	0,03%
22	128	4	1	2	1	92	183	127	134	103	0,04%	0,04%	0,02%	0,02%	0,03%
23	27	0	0	1	0	5	16	8	3	3	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
24	1145	15	15	13	7	562	882	369	340	299	0,06%	0,03%	0,01%	0,01%	0,01%
25.1	8	3	0	0	1	40	24	11	19	28	0,08%	0,05%	0,02%	0,03%	0,07%
25.2	243	14	21	6	6	267	440	321	330	311	0,11%	0,09%	0,06%	0,06%	0,08%
26.0	83	5	5	9	11	169	260	272	261	183	0,07%	0,07%	0,07%	0,06%	0,06%
26.1	74	3	3	1	7	229	196	207	170	103	0,11%	0,08%	0,08%	0,06%	0,06%
27	264	36	19	24	5	103	355	400	369	252	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%
28	253	24	32	35	22	647	1146	875	950	794	0,12%	0,15%	0,11%	0,11%	0,13%
29	184	11	22	75	22	542	1197	904	892	871	0,08%	0,13%	0,09%	0,09%	0,12%
30	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
31	333	19	14	5	2	134	374	274	220	179	0,08%	0,07%	0,05%	0,04%	0,05%
32	70	1	2	6	1	22	89	89	74	49	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%
33	24	2	0	1	1	23	40	25	27	33	0,04%	0,03%	0,02%	0,02%	0,03%
34	204	55	42	55	29	574	2775	2256	1832	1471	0,05%	0,19%	0,16%	0,13%	0,14%
35	8	0	2	6	1	5	12	1	8	35	0,01%	0,00%	0,00%	0,01%	0,02%
36.0	44	4	7	6	2	162	228	264	302	170	0,09%	0,11%	0,13%	0,16%	0,12%
36221	2	0	0	0	0	32	0	0	0	0	0,45%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
37	10	0	0	3	0	6	21	30	18	16	0,07%	0,10%	0,14%	0,09%	0,10%
40	69	89	112	51	6	10	36	19	20	28	0,01%	0,02%	0,02%	0,01%	0,01%
45	157	127	193	213	87	375	822	1359	1877	1498	0,03%	0,06%	0,10%	0,12%	0,12%
50	102	25	18	14	11	118	235	228	237	179	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%
51	573	21	38	27	17	671	872	582	549	528	0,05%	0,04%	0,02%	0,02%	0,02%
52	379	374	621	562	341	2597	3141	3098	2918	2241	0,15%	0,16%	0,16%	0,15%	0,15%
55	74	104	170	191	121	450	526	430	430	336	0,14%	0,16%	0,15%	0,15%	0,14%
60	502	48	39	43	20	1008	1386	1337	1368	1135	0,05%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%
64	81	9	4	1	2	15	76	82	40	32	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
65	190	27	3	1	0	114	66	65	84	62	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
66	78	1	1	1	0	18	46	14	11	7	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
67	47	0	0	0	0	17	46	18	9	6	0,03%	0,02%	0,01%	0,00%	0,00%
70	7	9	4	0	0	3	10	10	14	7	0,02%	0,03%	0,02%	0,02%	0,01%
71	22	0	0	0	2	15	23	4	4	8	0,05%	0,03%	0,01%	0,00%	0,01%
72	178	4	1	1	1	22	70	20	28	31	0,02%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
73	17	1	0	0	0	9	15	0	2	2	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
74	788	1267	2209	2629	1087	1213	6606	9088	9404	7062	0,04%	0,16%	0,21%	0,20%	0,17%
75	46	24	8	2	0	22	53	9	14	16	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
80	2	4	7	4	2	0	6	7	12	15	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
85	1177	757	304	237	145	494	748	958	1184	856	0,03%	0,03%	0,02%	0,02%	0,02%
90	63	2	0	1	1	117	143	76	72	67	0,13%	0,10%	0,05%	0,04%	0,05%
91	12	9	6	7	7	53	117	38	36	28	0,03%	0,04%	0,01%	0,01%	0,01%
92	81	44	58	68	50	69	103	102	108	122	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%	0,04%
93	4	2	3	4	3	74	167	152	154	143	0,12%	0,25%	0,22%	0,22%	0,26%
95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	#DEEL/0!
99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
998	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%
Eindtotaal	8960	3245	4060	4403	2067	13185	26328	26016	26317	20806	0,037%	0,048%	0,047%	0,046%	0,046%

* 2007 op basis van voorlopige resultaten voor de eerste drie kwartalen

Bron: Rsz, Berekeningen secretariaat

5. ANALYSE VAN DE DUURZAME INSCHAKELING VAN JONGEREN EN SBO'ers

5.1. Aanvraag KSZ gegevens

Op vraag van de subcommissie werden bij de Kruispuntbank Sociale zekerheid een aantal gegevens opgevraagd omdat de sociale partners ook de duurzame inschakeling op de arbeidsmarkt wensen na te gaan van jongeren van 15 tot 35 jaar, in het bijzonder diegene in dienst met een startbaanovereenkomst en diegene die daarbij genieten van bijdrageverminderingen voor laaggeschoolden. De hoofddoelstelling van deze analyse van de secretariaten is na te gaan hoeveel jongeren in dienst met een startbaanovereenkomst, in het bijzonder de laaggeschoolden, toch duurzaam aan het werk blijven, ook na het wegvallen van de stimuli die uitgaan van de maatregel.

Meer exact zou een wetenschappelijke analyse van de doeltreffendheid van deze beleidsmaatregel twee doelstellingen moeten nastreven : enerzijds, nagaan of de instroom in een job met een SBO de toegang tot een « klassieke » (vaste) baan vergemakkelijkt en, anderzijds, bekijken of het gebruik van startbaanovereenkomsten de tijd doorgebracht in de werkgelegenheid verlengt vooraleer de jongere (eventueel) weer werkloos of inactief wordt.

De Raden beschikken op dit ogenblik jammer genoeg niet over voldoende gegevens om deze hypothesen te testen; we hebben nog geen coherente informatie om een “controlegroep” samen te stellen die het hen mogelijk zou maken de ontwikkeling van de personen die een beroep hebben gedaan op de maatregel te vergelijken met die van anderen waarvoor dit niet het geval was. Zonder deze controlegroep kunnen we geen stevige hypothese opzetten over de manier waarop de jongeren zonder deze maatregel zich zouden hebben ontwikkeld. In een volgende fase zou de analyse op dat vlak kunnen verfijnd worden.

Ten slotte is het denkbaar dat de banen die nu door jongeren met een startbaanovereenkomst worden ingenomen in ieder geval zouden zijn opengesteld, maar dan voor andere werknemers. Er valt dus een “substitutie-effect” te vrezen, in die zin dat de maatregel, i.p.v. nieuwe banen voor jongeren te creëren, bestaande betrekkingen openstelt voor jongeren. Om dit aspect in aanmerking te nemen, zou de “nettocreatie” van werkgelegenheid moeten worden berekend, wat we hier niet zullen doen.

De hierna beschreven analyse is bescheidener en beperkt zich tot de beschrijvende follow-up van de jongeren voor en na de maatregel, ongeacht of ze er al dan niet gebruik van hebben gemaakt. Men moet dus altijd drie kanttekeningen voor ogen houden :

1. De jongeren die de bijdrageverlagingen genieten zijn laaggekwalificeerd. Los van hun kwalificatiepeil heeft deze groep jongeren wellicht andere kenmerken dan rest van de populatie (jongeren 15-35 jaar). Men moet dus voorzichtig zijn als men de cijfergegevens over de opvolging van deze jongeren gebruikt : men zal nooit weten in hoever het resultaat wordt bepaald door de maatregel dan wel door de kenmerken van de geselecteerde groep om er aanspraak op te maken. Als men de resultaten vergelijkt met die van de andere jongeren, moet men voor ogen houden dat deze groep niet dezelfde kenmerken heeft.
2. De Belgische conjunctuur evolueert en heeft zeker een impact op de jongerenwerkgelegenheid. Welnu, ook hier kunnen we niet bepalen wat de impact is van, enerzijds, de maatregel en, anderzijds, de conjunctuur.
3. Het is mogelijk dat jongeren met een SBO betrekkingen innemen die sowieso zouden zijn opengesteld voor en ingenomen door andere werknemers.

De werkwijze van de secretariaten was als volgt : op een aantal meetpunten is nagegaan wat het socio-economische statuut van de jongere is bij de KSZ (zie de aangewende nomencluren in Bijlage 2 : KSZ-nomenclaturen van de socio-economische posities in het datawarehouse arbeidsmarkt). Met meetpunten wordt bedoeld het einde van de 4 kwartalen voorafgaand aan het startmoment en de negen kwartalen na het startmoment. We zijn nagegaan of de jongeren na het startmoment aan het werk blijven (ofwel in loondienst, zelfstandige of als combinatie van de twee), terug als werkzoekende ingeschreven zijn, een of ander "inactief" statuut heeft of niet meer voorkomt in het datawarehouse arbeidsmarkt beheerd door de KSZ. Ook zijn we nagegaan welk statuut de jongeren vóór het startmoment hadden, zodat kan worden nagegaan of jongeren al dan niet uit de werkloosheid (uitkeringsgerechtigde werkzoekenden) of een andere job komen. De analyse wordt hier niet beperkt tot de RSZ, ook de RSZPPO is opgenomen in de bestanden die de KSZ aan de secretariaten oplevert.

Twee startmomenten werden voor deze aanvraag gekozen nl. **30 juni 2001** (dit is het 4de kwartaal na het kwartaal van de invoering van de eerste versie van de startbaanmaatregel⁸) en **30 juni 2004** (kwartaal na het kwartaal van de inwerkingtreding van een eerste grondige wetwijziging (harmonisering en vereenvoudiging van de bijdragevermindering doelgroepen). Met betrekking tot startmoment 2001 werd ook het 11de (d.i. 1ste kwartaal 2004), 15de (d.i. 1ste kwartaal 2005) en 19de (d.i. 1ste kwartaal 2006) daaropvolgende kwartaal opgevraagd. Een vergelijking van de resultaten tussen deze twee kan ook enige informatie verschaffen over de impact van de gewijzigde wetgeving.

Op dit ogenblik is de steekproef van het startmoment 2001 volledig verwerkt behalve het 15de en 19de kwartaal volgend op 30 juni 2001. De gegevens voor deze twee kwartalen en die met betrekking tot het startmoment van 2004 werden door de KSZ aan de secretariaten opgeleverd en zullen in de komende maanden verder geanalyseerd worden.

De opsplitsingsvariabelen zijn, gemeten op het startmoment, het gewest (woonplaats werknemer), het geboortjaar, het geslacht en desgevallend het arbeidsregime van de werknemer, de sector (privé-publiek⁹) van tewerkstelling en het type startbaanovereenkomst. Voor het deel van de werkende bevolking wordt niet alleen het aantal personen opgevraagd maar ook het voltijdequivalent (vte).

5.2. Eerste vaststellingen

Enerzijds kunnen we nagaan welke de ontwikkelingen zijn van de socio-economische positie van de startbaners op 30 juni 2001, met en zonder recht op bijdrageverminderingen in vergelijking met de restpopulatie van de jongeren van minder dan 35 jaar, in de 11 kwartalen daaropvolgend. De gegevens voor het 15de en 19de kwartaal zullen nog geanalyseerd worden.

Anderzijds willen we ook nagaan vanwaar de jongeren komen. Het socio-economische statuut van de vier kwartalen voorafgaand aan op 30 juni 2001 in dienst zijnde startbaners werd eveneens opgenomen in de analyse. Een van de oorspronkelijke doelstellingen van de wet was namelijk het inschakelen van jongere pas afgestudeerden te bevorderen, vooraleer ze zes maanden werkloos zouden worden.

⁸ Op basis van cijfers uit het verslag van de universiteit van Luik kunnen we ervan uitgaan dat de gemiddelde duur van een startbaan op dat moment rond de zes maanden ligt (CRB 2003-768 81/D.03-2, blz.24).

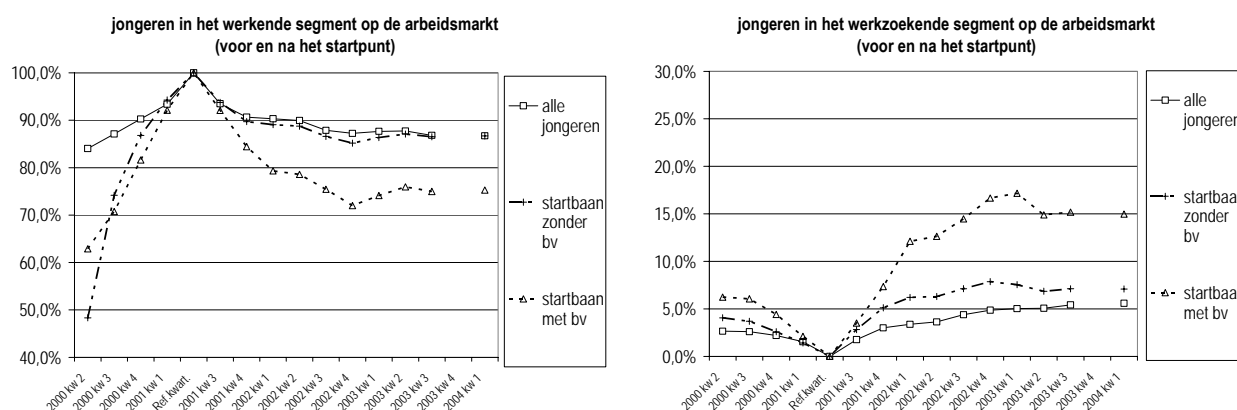
⁹ In tegenstelling tot wat werd aangevraagd is het onderscheid Privé-Publiek (incl. non profit op basis van Sociale Maribel) niet geleverd op het startmoment maar wel op de verschillende meetmomenten. Daardoor kan het secretariaat geen analyses maken volgens de tewerkstelling in de privé-sector of publieke sector op het startmoment.

5.2.1. Socio-economische positie in de kwartalen volgend op 30 juni 2001

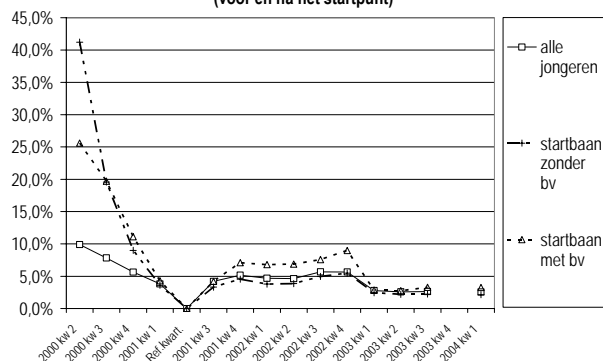
Globaal genomen stellen we in Grafiek 5-1 en Tabel 5-1 vast dat van de op het startmoment (30 juni 2001) geselecteerde jongeren (van minder dan 35 jaar en tewerkgesteld in loondienst) er op het einde van het eerste kwartaal 2004 (31 maart 2004) nog steeds 86,7 % aan het werk zijn (weliswaar al dan niet met een of meerdere tussentijdse onderbrekingen). Vrouwen zijn net iets minder vaak aan het werk dan mannen (85,5 % tgv. 87,7 %), wat wellicht te maken heeft met de afwezigheid door zwangerschap van vrouwen. Voor de jongeren die op het startmoment in dienst waren met een startbaan zonder recht op bijdragevermindering is dit exact hetzelfde percentage, nl. 86,7 % (voor mannen 87,4 % en voor vrouwen 85,8 %). In de tussentijdse periode van 2001 kwartaal 3 tot 2003 kwartaal 3 stellen we voor de SBO'ers zonder bijdragevermindering wel een iets lager percentage "werkend" vast dan voor de rest van de jongeren, wat erop wijst dat deze groep iets meer van job verandert dan de rest van de -35-jarigen.

Van de jongeren aangeworven in een startbaan mét recht op bijdragevermindering (essentieel laaggeschoolden) zijn nog iets meer dan 75 % aan het werk (77,9 % van de mannen, 69,3 % van de vrouwen) in het eerste kwartaal 2004. De Raden stellen dus vast dat na het einde van de startbaan deze jongeren minder dan de overige jongeren tussen 15 en 35 jaar een job hebben en op zoek moeten gaan naar een nieuwe job. We wijzen er nog eens op dat we hier niet proberen de doeltreffendheid van de maatregel te evalueren.

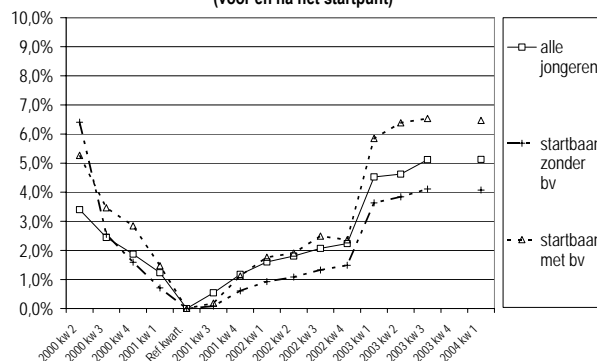
Grafiek 5-1 : Opvolging op verschillende meetpunten van de inschakeling van jongeren op de arbeidsmarkt (startpunt = 2de kwartaal 2001)

jongeren in het inactieve segment op de arbeidsmarkt
(voor en na het startpunt)

jongeren zonder band met de arbeidsmarkt
(voor en na het startpunt)

Bron : KSZ, berekeningen secretariaat

Jongeren met een startbaan zonder recht op bijdragevermindering zijn meer als de rest van de jongeren werkzaam gebleven in één job in loondienst (83,2 % tgv. 81,3 %), en kozen er minder voor om over te schakelen naar een job als zelfstandige (1,4 % tgv. 2,1 %) of een combinatie van een loontrekkende en een zelfstandige job (2,1 % tgv. 3,3 %).

Jongeren in dienst met een startbaan op 30 juni 2001 worden relatief gezien iets meer terug werkloos dan de rest van de jongeren. Terwijl slechts 5,6 % (5,3 % voor mannen en 5,9 % voor vrouwen) van de rest van de jongeren op het einde van het eerste kwartaal 2004 werkloos (uitkeringsgerechtigd bij de RVA) is, is dat voor de jongeren die op 30 juni 2001 in dienst waren met een startbaan zonder bijdragevermindering 7,1 % (6,7 % voor mannen en 7,6 % voor vrouwen) en voor de startbaners met bijdragevermindering toch 15 % (13,4 % voor mannen en 18,5 % voor vrouwen).

De Raden preciseren nogmaals dat deze cijfergegevens geen uitsluitsel geven over de doeltreffendheid van de maatregel omdat we niet kunnen achterhalen hoe de bijzondere groep van de SBO'ers met bijdrageverlaging zich zonder deze verlaging zou hebben gedragen. Er moet wel vermeld worden dat de oorspronkelijke startbaanmaatregel zeer beperkt was in de tijd, nl. gedurende 4 kwartalen een bijdragevermindering van 495,79€ of 1115,52€ en daarna nog max. 10 % bijdragevermindering gedurende 4 extra kwartalen. Zoals vroeger reeds gemeld is het bedrag van de geharmoniseerde bijdragevermindering jongeren in 2004 opgetrokken tot 1000 euro en verlengd in de tijd, namelijk gedurende 8 kwartalen ipv gedurende 4 kwartalen.

Daarenboven valt de bijdragevermindering niet weg na 8 kwartalen maar wordt verminderd tot 400 euro tot wanneer de jongeren de leeftijd van 26 bereikt heeft. In 2006 is de maatregel in uitvoering van het generatiepact voor de zeer laag geschoolden nogmaals verlengd (de hoogste bijdragevermindering van 1000 euro wordt 16 kwartalen ipv 8 kwartalen toegekend). In de analyse met betrekking tot startmoment 30 juni 2004 zouden we een eerste indruk kunnen krijgen van het structureler maken van de bijdragevermindering. De gegevens werden door de KSZ opgeleverd aan de secretariaten en worden in de komende maanden geanalyseerd.

Zowat twee à drie procent van de jongeren is bij de KSZ op 31 maart 2004 gekend als inactief (in essentie gaat het hier om de volledige loopbaanonderbreking en voltijds tijdskrediet, de vrijstelling van inschrijving als werkzoekende, de leefloners...) dit zowel voor de jongeren die in dienst waren met een startbaan op 30 juni 2001 als de rest van de jongeren. De startbaners met bijdragevermindering zijn iets meer in inactiviteit dan de startbaners zonder bijdragevermindering (3,3 % tgov. 2,1 %).

Tenslotte is van een aantal jongeren hun statuut bij de KSZ onbekend of leeg, wat betekent dat ze geen band meer hebben met de arbeidsmarkt. Ofwel zijn ze vertrokken naar het buitenland, nemen ze verlof zonder wedde, zijn ze in wachttijd, zijn ze werkzaam bij een internationale instelling of in periode van vooropzeg (bedienden)... Voor de startbaners met bijdragevermindering bedraagt dit op het einde van het eerste kwartaal 2004 6,5 % (5,9 % voor mannen, 7,8 % voor vrouwen), voor de startbaners zonder bijdragevermindering 4,1 % (4,2 % voor mannen en 3,9 % voor vrouwen) en voor de rest van de jongeren 5,1 % (5,2 % voor mannen en 5 % voor vrouwen).

5.2.2. Socio-economische positie vóór 30 juni 2001 ?

Om te weten waar de jongeren vandaan kwamen vóór het startpunt werd ook de socio-economische positie van diezelfde jongeren in dienst met minstens 1 loontrekkende job (bij RSZ of RSZPPO gekend) op 30 juni 2001 opgevraagd de vier kwartalen voordien.

Op 30 juni 2000 was 51,2 % van de jongeren in dienst met een startbaan op 30 juni 2001 reeds tewerkgesteld, juist 50 % ook reeds in loondienst (bij dezelfde of andere werkgever), 0,6 % was zelfstandige en nog eens 2,5 % combineerde beide statuten. Van de SBO'ers zonder bijdragevermindering waren reeds 48,3 % tewerkgesteld en van de SBO'ers met bijdragevermindering was dit zelfs 62,9 %. Dit betekent dat een meerderheid van de startbaners meer dan 1 jaar voor de startbaan reeds tewerkgesteld was. Ter vergelijking, voor de rest van de populatie jongeren van minder dan 35 jaar is dit resp. 84 %, waarvan 80,9 % in loondienst, 0,6 % als zelfstandige en 2,5 % als combinatie van een job in loondienst en als zelfstandige.

De jongeren in dienst met een startbaan op 30 juni 2001 zijn meer (40 % voor SBO zonder bijdragevermindering en 21 % voor SBO's met bijdragevermindering) dan de rest van de jongeren tussen 15 en 35 jaar (30 %) afkomstig uit de inactiviteit. Zij komen dan ook in grotere mate rechtstreeks van de schoolbanken, zijn ingeschreven bij de regionale diensten voor arbeidsbemiddeling als werkzoekende of genieten een wachtuitkering.

Het wekt dan ook geen verbazing dat een zeer klein percentage "werkloos" was (definitie datawarehouse = uitkeringsgerechtigd bij RVA) in de kwartalen vóór de tewerkstelling op 30 juni 2001. Hoewel een van de voorwaarden om een SBO te kunnen sluiten, is dat de jongeren minstens een dag als werkzoekende waren ingeschreven, betekent dit daarom niet dat ze al werkloosheidsuitkeringen trokken en dus als werklozen in de betekenis van de socio-economische nomenclatuur van het datawarehouse waren opgetekend. De meeste waren reeds voordien tewerkgesteld of kwamen wellicht rechtstreeks van de schoolbanken met een korte inschrijving bij de regionale diensten voor tewerkstelling, niet RVA-uitkeringsgerechtigd of in wachttijd wat we hier dus in de analyse niet kunnen vatten.

5.2.3. Socio-economische positie einde 1ste kwartaal 2004

Wanneer we Tabel 5-1 met betrekking tot de duurzame inschakeling op de arbeidsmarkt analyseren naar regio, op het 11de kwartaal (31 maart 2004) ná het startmoment (30 juni 2001), opgesplitst naar geslacht, de drie types jongeren en de regio van de woonplaats van de werknemer kunnen we volgende vaststellingen maken. Deze uitsplitsing naar verschillende kenmerken toont aan dat de groep jongeren die de maatregel genieten sterk verschillend is : de sterke verschillen tussen de resultaten wijzen er op dat de analyses op meer gedesaggregeerd niveau zouden moeten plaatsvinden, in functie van andere beschikbare kenmerken, zoals het geslacht, de woonplaats, de leeftijd... in een eerste analyse presenteren we de opsplitsing naar regio en geslacht.

De Vlaamse jongeren (dit is wonend in Vlaanderen) hebben meer kans dan de Waalse en Brusselse jongeren om duurzaam aan het werk te blijven op de arbeidsmarkt (89,6 % tgv. 85,3 % en 77,7 %).

Van de Vlaamse jongeren was op 31 maart 2004 slechts 4,1 % werkloos, terwijl dat voor Waalse en Brusselse jongeren opliep tot 7,8 % en 10,7 %. Als we de verdere opsplitsing naar categorieën jongeren bekijken dan wordt dit voor de Vlaamse jongeren ongeveer 11 % voor SBO'ers met recht op bijdragevermindering (9,5 % voor de mannen en 13,3 % voor de vrouwen), 5,5 % voor SBO'ers zonder bijdragevermindering (5,2 % voor de mannen en 5,7 % voor de vrouwen) en zowat 4 % voor rest van de jongeren (3,7 % voor de mannen en 4,5 % voor de vrouwen).

Van de Waalse jongeren wordt 22,6 % voor SBO'ers met recht op bijdragevermindering (20,3 % voor de mannen en 29,2 % voor de vrouwen), 11 % voor SBO'ers zonder bijdragevermindering (10 % voor de mannen en 12,5 % voor de vrouwen) en 7,7 % voor rest van de jongeren (7,4 % voor de mannen en 8,1 % voor de vrouwen) terug werkloos.

Voor Brussel geldt dat maar liefst 26,9 % van de SBO'ers met recht op bijdragevermindering (24,5 % voor de mannen en 30,3 % voor de vrouwen), 15,1 % voor SBO'ers zonder bijdragevermindering (13,7 % voor de mannen en 16,9 % voor de vrouwen) en 10,6 % voor rest van de jongeren (10,9 % voor de mannen en 10,3 % voor de vrouwen) terug werkloos wordt.

Het aandeel jongeren dat terug inactief wordt bedraagt 2,4 % in Wallonië, 2,9 % in Brussel en 2,7 % in Vlaanderen. Het meest opmerkelijke is dat er in Brussel relatief meer jongeren hun band met de arbeidsmarkt totaal kwijtspelen. Maar liefst 8,8 % (11.178 personen op 127.703) is niet meer gekend bij de KSZ, in Vlaanderen is dit 3,7 % en in Wallonië is dit 4,5 %. De SBO'ers met recht op bijdragevermindering verzeilen relatief meer terug in de inactiviteit (uitz. Wallonië) en het onbekende statuut dan de jongeren zonder recht op bijdragevermindering en de rest van de jongerenpopulatie.

Verder valt op dat de vrouwen in alle regio's en dit voor de drie types jongeren bijna systematisch minder hoog scoren qua kans op blijvende tewerkstelling, en hoger qua kans om terug in de werkloosheid of inactiviteit verzeild te geraken.

Tabel 5-1 : Socio-economische positie 11 kwartalen later, naar geslacht, regio en scho-
lingsniveau (recht op bijdragevermindering)

inwoners uit het Vlaams Gewest

	absolute aantal						totaal totaal	% van kolomtotaal						totaal totaal
	(1)		(2)		(3)			(1)		(2)		(3)		
	M	V	M	V	M	V		M	V	M	V	M	V	
werkend	428066	361156	7115	5971	1767	736	804811	91,1%	87,9%	89,6%	88,4%	82,6%	75,1%	89,6%
in loondienst/helper	393320	345265	6797	5749	1695	715	753541	83,7%	84,1%	85,6%	85,1%	79,3%	73,0%	83,9%
als zelfstandige	13265	6507	120	88	38	15	20033	2,8%	1,6%	1,5%	1,3%	1,8%	1,5%	2,2%
beide	21481	9384	198	134	34	6	31237	4,6%	2,3%	2,5%	2,0%	1,6%	0,6%	3,5%
werkzoekend	17247	18333	417	386	203	130	36716	3,7%	4,5%	5,2%	5,7%	9,5%	13,3%	4,1%
inactief	8065	15354	132	185	55	48	23839	1,7%	3,7%	1,7%	2,7%	2,6%	4,9%	2,7%
leeg	16310	15823	280	215	113	66	32807	3,5%	3,9%	3,5%	3,2%	5,3%	6,7%	3,7%
totaal	469688	410666	7944	6757	2138	980	898173	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

inwoners uit het Brussels-hoofdstedelijk gewest

	absolute aantal						totaal totaal	% van kolomtotaal						totaal totaal
	(1)		(2)		(3)			(1)		(2)		(3)		
	M	V	M	V	M	V		M	V	M	V	M	V	
werkend	52401	45665	504	409	137	80	99196	78,1%	77,3%	77,4%	74,2%	62,3%	52,6%	77,7%
in loondienst/helper	48282	43699	479	399	130	80	93069	72,0%	74,0%	73,6%	72,4%	59,1%	52,6%	72,9%
als zelfstandige	2182	878	14	4	4	0	3082	3,3%	1,5%	2,2%	0,7%	1,8%	0,0%	2,4%
beide	1937	1088	11	6	3	0	3045	2,9%	1,8%	1,7%	1,1%	1,4%	0,0%	2,4%
werkzoekend	7320	6085	89	93	54	46	13687	10,9%	10,3%	13,7%	16,9%	24,5%	30,3%	10,7%
inactief	1519	2074	13	16	10	10	3642	2,3%	3,5%	2,0%	2,9%	4,5%	6,6%	2,9%
leeg	5825	5240	45	33	19	16	11178	8,7%	8,9%	6,9%	6,0%	8,6%	10,5%	8,8%
totaal	67065	59064	651	551	220	152	127703	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

inwoners uit het Waals gewest

	absolute aantal						totaal totaal	% van kolomtotaal						totaal totaal
	(1)		(2)		(3)			(1)		(2)		(3)		
	M	V	M	V	M	V		M	V	M	V	M	V	
werkend	190926	148183	2032	1221	683	198	343243	86,3%	84,2%	83,8%	79,7%	71,8%	60,2%	85,3%
in loondienst/helper	176373	142327	1939	1193	660	185	322677	79,7%	80,9%	80,0%	77,9%	69,4%	56,2%	80,2%
als zelfstandige	5392	2190	40	14	13	9	7658	2,4%	1,2%	1,7%	0,9%	1,4%	2,7%	1,9%
beide	9161	3666	53	14	10	4	12908	4,1%	2,1%	2,2%	0,9%	1,1%	1,2%	3,2%
werkzoekend	16413	14177	243	191	193	96	31313	7,4%	8,1%	10,0%	12,5%	20,3%	29,2%	7,8%
inactief	4015	5468	44	37	26	7	9597	1,8%	3,1%	1,8%	2,4%	2,7%	2,1%	2,4%
leeg	9848	8057	105	83	49	28	18170	4,5%	4,6%	4,3%	5,4%	5,2%	8,5%	4,5%
totaal	221202	175885	2424	1532	951	329	402323	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

inkomende grensarbeiders

	absolute aantal						totaal totaal	% van kolomtotaal						totaal totaal
	(1)		(2)		(3)			(1)		(2)		(3)		
	M	V	M	V	M	V		M	V	M	V	M	V	
werkend	7831	1984	77	14	19	5	9930	59,8%	45,4%	72,0%	51,9%	59,4%	55,6%	56,3%
in loondienst/helper	7767	1974	77	14	19	5	9856	59,3%	45,2%	72,0%	51,9%	59,4%	55,6%	55,9%
als zelfstandige	39	9	0	0	0	0	48	0,3%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%
beide	25	1	0	0	0	0	26	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
werkzoekend	16	3	0	0	0	0	19	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
inactief	10	26	0	0	0	0	36	0,1%	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%
leeg	5244	2354	30	13	13	4	7658	40,0%	53,9%	28,0%	48,1%	40,6%	44,4%	43,4%
totaal	13101	4367	107	27	32	9	17643	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Totaal van de jongeren 15-35 jaar

	absolute aantal						totaal totaal	% van kolomtotaal						totaal totaal
	(1)		(2)		(3)			(1)		(2)		(3)		
	M	V	M	V	M	V		M	V	M	V	M	V	
werkend	679770	557140	9733	7617	2611	1019	1257890	87,7%	85,5%	87,4%	85,8%	77,9%	69,3%	86,7%
in loondienst/helper	626272	533414	9297	7357	2509	985	1179834	80,8%	81,9%	83,5%	82,9%	74,9%	67,0%	81,3%
als zelfstandige	20890	9585	174	106	55	24	30834	2,7%	1,5%	1,6%	1,2%	1,6%	1,6%	2,1%
beide	32608	14141	262	154	47	10	47222	4,2%	2,2%	2,4%	1,7%	1,4%	0,7%	3,3%
werkzoekend	41064	38603	749	670	450	272	81808	5,3%	5,9%	6,7%	7,6%	13,4%	18,5%	5,6%
inactief	13639	22928	189	238	92	65	37151	1,8%	3,5%	1,7%	2,7%	2,7%	4,4%	2,6%
leeg	40383	32674	467	349	198	114	74185	5,2%	5,0%	4,2%	3,9%	5,9%	7,8%	5,1%
totaal	774856	651345	11138	8874	3351	1470	1451034	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

(1) rest jongeren 15-35 jaar, (2) startbanen zonder recht op bijdragevermindering, (3) startbanen met recht op bijdragevermindering

Bron : KSZ, berekeningen secretariaat

6. CONCLUSIES

6.1. Inleidende beschouwingen

...veelvuldige wijzigingen van de wetgeving en het statistieklandschap maakt de evaluatieopdracht van de Raden niet eenvoudig...

Volgens artikel 48 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid, dienen de interprofessionele sociale gesprekspartners ieder jaar een evaluatie te maken van het globale hoofdstuk over het startbanenplan.

Dat plan is op 1 april 2000 ingevoerd en meermaals grondig gewijzigd, o.a. vanaf 1 januari 2004, 1 april 2006 en 1 juli 2006. De laatste evaluatie van de Raden dateert van april 2004 en gebeurde op basis van de toen beschikbare gegevens bijgehouden door de Fod Waso.

Het statistieklandschap is eveneens sterk gewijzigd. Na de invoering van de DMFA door de RSZ verbeterde het aangeven van de startbaners sterk. Vanaf 1 januari 2004 houdt de Fod Waso geen gegevens meer bij over het aantal startbanen. De Raden beperken deze analyse in een eerste deel dan ook hoofdzakelijk tot de gegevens zoals aangegeven bij de RSZ. Een nieuwe methodologie diende te worden uitgewerkt voor deze evaluatie en een aantal indicatoren en tabellen werden in dit verslag opgesteld.

Niettegenstaande de duurzame inschakeling op de arbeidsmarkt niet tot de doelstellingen van de wet behoort wensen de sociale partners dit aspect ook te analyseren. In dit verslag wordt een voorlopige beschrijvende analyse opgenomen op basis van het eerste deel van de gegevensaanvraag bij de Kruispuntbank Sociale Zekerheid. Meer zicht te krijgen op de duurzame inschakeling vergt een aangepaste gegevensaanvraag en wetenschappelijk onderzoek.

De complexiteit van de aangifte van de startbanen bij de RSZ – met het onderscheid tussen de verschillende mogelijke tewerkstellingscodes en bijdrageverminderingcodes op de dmfa-aangifte – maakte het opstellen van statistieken voor de Raden niet eenvoudig, waardoor meermaals nieuwe gegevensaanvragen dienden te worden opgesteld voor de correcte afbakening van wat een "startbaner" in deze analyse betekent. De afbakening gebeurde zoals aangegeven in het rapport op basis van de tewerkstellingscodes en bijdrageverminderingcodes, niet op basis van leeftijd. Er zijn namelijk talrijke overgangsmaatregelen uit de oude systemen waardoor jongeren van meer dan 26 jaar in startbanen tewerkgesteld kunnen zijn.

6.2. De wettelijke evaluaties en voornaamste vaststellingen

... de evaluatie van de besteding van 10 % van het brutoloon aan vorming voor de jongere is niet mogelijk bij gebrek aan gegevens ...

De Raden kunnen, zoals dit ook in 2004 het geval was niet evalueren of de werkgevers het bedrag bedoeld in art. 33 §2 van de wet van 24 december 1999 werkelijk hebben besteed aan de vorming van nieuwe werknemers, bij gebrek aan informatie terzake. Deze informatie wordt enkel overhandigd aan de ondernemingsraad en de vakbondsafgevaardigden.

... de individuele 3 %-aanwervingsverplichting: 91 % van de ondernemingen respecteert de verplichting in 2007

Eerst en vooral hebben de Raden nagegaan in welke mate er is voldaan aan de individuele verplichting ("de 3%") evenals aan de globale verplichting voor de ganse privé-sector ("het 4de procent"). Zij beklemtonen daarbij dat deze evaluatie in een gans ander daglicht staat en sterk verschilt van de vorige oefening in 2004.

In de wetgeving vóór 1 januari 2004 was er namelijk sprake van “nieuwe werknemers aangeworven met een startbaanovereenkomst” voor de evaluatie van de 3 % en het 4de %, terwijl voor de huidige onderhavige oefening rekening wordt gehouden met de nieuwe definitie, nl. alle jongeren tot het kwartaal waarin zij 26 jaar worden. Aan de andere kant betekent dit een verstrenging van de maatregel door de verkleining van het potentiële doelpubliek dat in aanmerking kan komen voor een startbaanovereenkomst in vele STC's, daar de leeftijdsgrens is verlaagd van 30 jaar naar 26 jaar.

In 2003 voldeed volgens de nieuwe definitie meer dan 95 % van de bedrijven in de privésector (niet vrijgestelde sectoren) aan de individuele verplichting om minstens 3 % jongeren tewerk te stellen¹⁰.

De Raden concluderen op basis van RSZ-cijfers dat in 2007 aan de individuele verplichting, is voldaan door iets meer dan 91 % van de betreffende werkgevers uit de private profitsector, welke niet onder een sector vallen waar een sectorale vrijstelling van toepassing is. In vergelijking met 2004 – eerste jaar waarvoor de Raden de nieuwe definitie moeten evalueren – is dat een achteruitgang met 2 %-punt. In vergelijking met de andere sectoren, overheidsadministratie, onderwijs, non-profit (aangegeven bij RSZ) en de vrijgestelde sectoren is deze achteruitgang in de private profitsector groter. In de sectoren waarvoor een vrijstelling geldt op basis van een CAO voor risicogroepen voldoen de bedrijven met meer als 50 werknemers meer dan gemiddeld aan de individuele tewerkstellingsverplichting en de achteruitgang sedert 2004 is er ook kleiner.

De Raden hebben de redenen van de wijzigingen in het respecteren van de verplichting niet kunnen onderzoeken. Deze kunnen van uiteenlopende aard zijn. Tevens dient bij de beoordeling van de resultaten rekening gehouden te worden met de wijziging in de wetgeving en de parameters (voor de berekening van de %) zoals hierboven aangegeven.

¹⁰ Zoals opgemerkt in de tekst respecteerde in 2003 volgens de oude definitie zowat 33 % van de bedrijven de individuele tewerkstellingsverplichting van minstens 3 % SBO's te werk te stellen.

... de evaluatie van de "4de procent": alle bedrijven samen stellen meer als 22 % jongeren tewerk...

De Raden stellen vast dat de globale doelstelling van 4 % voor de ganse privé-sector ruimschoots is gehaald. De privé-sector werd gedefinieerd als de private profitsector (ganse economie verminderd met de bedrijfstakken "L overheidsadministratie", "M onderwijs" en de non-profitsector). Uit de geanalyseerde RSZ-statistieken blijkt namelijk dat alle ondernemingen, ongeacht het aantal werknemers, allen samen 278.250 jonge werknemers (uitgedrukt in voltijdse equivalenten) van minder dan 26 jaar tewerkstellen, waaronder 52.791 ook met een startbaanovereenkomst werden aangegeven. Dit is 22,5 % van de loontrekkende werkgelegenheid in bedrijven met minstens 50 werknemers aangegeven bij de RSZ.

... maar toch neemt de werkgelegenheid nauwelijks toe en neemt de werkloosheid nauwelijks af.

Tussen 2003 en 2007 is de werkgelegenheid van jongeren lichtjes gedaald volgens de RSZ-cijfers (in vte). Ook de Arbeidskrachtenenquête wijst uit dat de werkgelegenheid van jongeren globaal genomen over de ganse economie nauwelijks is gestegen (van 441 duizend tot 444 duizend personen tussen 2003 en 2007), dit terwijl de totale bevolking tussen 15 en 26 jaar is gestegen van 1,384 mio tot 1,410 mio personen.

De werkloosheidsgraad daarentegen is sedert 2003 (maar ook sedert 1999) slechts lichtjes gedaald. Vooral de werkloosheidsgraad onder laaggeschoolde jongeren blijft op zeer hoog niveau (bijna 30 %) en de ongekwalificeerde uitstroom van jongeren zeer hoog.

De startbaanovereenkomsten zijn hoofdzakelijk gewone arbeidsovereenkomsten...

De Raden hebben de SBO's ook geanalyseerd naar types: ze hebben vastgesteld dat het overgrote deel van de startbaanovereenkomsten bestaat uit gewone arbeidsovereenkomsten type I (codes 10). Een sterke toename wordt opgetekend tussen 2003 en 2007, van 18.644 tot 33.742 vte.

Daarnaast stijgen de deeltijdse overeenkomsten met een opleiding (type II) van 396 tot zowat 707.

Vooral het aantal SBO's in de vorm van leerovereenkomsten (type III) stijgt zeer sterk na de invoering van de nieuwe wetgeving in 2004, namelijk van 234 tot 4549 (waarvan 4.198 in KMO's met minder dan 50 werknemers).

De SBO's voor mindervaliden of voor werknemers van buitenlandse afkomst hebben heel weinig succes gekend aangezien slechts enkele tientallen, resp. honderden personen werden aangeworven met codes 13 tot 15 (mindervaliden) en 16 tot 18 (buitenlandse afkomst).

De codes 19 voor de oudere werknemers (volledig uikeringsgerechtigde werklozen van ten minste 45 jaar waarvoor de aanwerving werd gelijkgesteld met een SBO in de periode 2003-2004) zijn slechts heel sporadisch gebruikt. Slechts enkele personen werd met die code aangeworven in 2003-2004.

...niet alle SBO's zijn jonger dan 26 jaar...

Wat betreft de leeftijdscategorieën stellen de Raden vast dat nog een paar duizend werknemers van meer dan 26 jaar aangegeven worden als SBO, ook na 2005. Tot 2004 kwamen deze jongeren (tot 30 jaar trouwens) nog in aanmerking voor de startbaanmaatregel gezien de overgangsmatregelen. Daar de duur van de overgrote meerderheid van SBO's toen een jaar bedroeg zouden alle +26-jarigen grotendeels moeten verdwijnen uit de aangiftes van SBO's. Toch is het zo dat het kwartaal waarin iemand 26 jaar wordt nog meegerekend wordt bij de SBO's, vandaar dat dus ook nog 26-jarigen kunnen geteld worden.

... en de vrouwen zijn sterk ondervertegenwoordigd bij de SBO's.

Naar geslacht opgesplitst stellen de Raden vast dat de overgrote meerderheid van startbanen gaat naar mannen. Slechts 34 % van de startbanen (uitgedrukt in personen) in 2007 gaat naar vrouwen, wat een daling betekent met 2 % tgv. 2003. Dit in tegenstelling tot het aandeel van de jonge vrouwen in de globale werkgelegenheid van jongeren in de leeftijdscategorie 15-25 jaar. Volgens de enquête naar de arbeidskrachten blijkt namelijk dat in 2007 45% van de werkende jongeren (15-25 jaar) vrouwen zijn.

6.3. Duurzame inschakeling : een aandachtspunt van de sociale partners

Tenslotte werd door de Raden bij de Kruispuntbank Sociale zekerheid een aantal gegevens opgevraagd. De sociale partners wensen ook de duurzame inschakeling op de arbeidsmarkt na te gaan van jongeren van 15 tot 35 jaar, in het bijzonder diegene in dienst met een startbaanovereenkomst en diegene die daarbij genieten van bijdrageverminderingen SBO (in essentie laaggeschoolden).

...geen wetenschappelijke evaluatie van de maatregel beschikbaar...

De bedoeling van deze analyse is na te gaan hoeveel jongeren in dienst met een startbaanovereenkomst, in het bijzonder de laaggeschoolden, toch duurzaam aan het werk blijven, ook na het wegvallen van de stimuli die uitgaan van de maatregel. De bedoeling was de oefening te doen voor 2 "startmomenten", namelijk 30 juni 2001 (oorspronkelijke wetgeving) en 30 juni 2004 (na de eerste wijziging van de wetgeving). De impact van de nieuwe wetgeving van 1 juli 2006 zal maar binnen een paar jaren daarmee kunnen worden vergeleken.

De Raden beklemtonen wat dit aspect betreft dat dit geen evaluatie is van de impact van het beleid maar een puur beschrijvende analyse. Daarom nemen zij zich voor in de toekomst een meer wetenschappelijke analyse te maken van de doeltreffendheid van deze beleidsmaatregel nl. de mate waarin de instroom in een job met een startbaan de toegang tot een « klassieke » (vaste) baan vergemakkelijkt en het gebruik van startbaanovereenkomsten de tijd doorgebracht in de werkgelegenheid verlengt vooraleer de jongere (eventueel) weer werkloos of inactief wordt. Daarvoor is een bijkomende gegevensaanvraag nodig.

... 2 jaar na de instroom in een startbaan (oorspronkelijke wetgeving) zijn laaggeschoolden relatief minder aan het werk dan andere jongeren tussen 15 en 35 jaar

Voorlopig kan enkel vastgesteld worden dat de jongeren in loondienst op 30 juni 2001 en aangeworven in een startbaan mét recht op bijdragevermindering (essentieel laaggeschoolden) minder dan andere jongeren (SBO zonder bijdragevermindering of zonder SBO) tussen 15 en 35 jaar (75 % tgov. 87%) aan het werk zijn in het eerste kwartaal 2004 en relatief vaker terug werkloos zijn. In het verslag wordt de bespreking gedetailleerd naar regio van de woonplaats van de werknemer en geslacht.

De Raden stellen dus vast dat na het einde van de startbaan deze laaggeschoolde jongeren minder dan de overige jongeren tussen 15 en 35 jaar een job hebben en op zoek moeten gaan naar een nieuwe job. Ze wijzen nogmaals op het feit dat dit geen evaluatie is van de doeltreffendheid van de maatregel.

Er moet wel vermeld worden dat op dat ogenblik de oorspronkelijke startbaanmaatregel zeer beperkt was in de tijd, nl. gedurende 4 kwartalen een bijdragevermindering van 495,79€ of 1.115,52€ en daarna nog max. 10 % bijdragevermindering gedurende 4 extra kwartalen. Zoals vroeger reeds gemeld is het bedrag van de geharmoniseerde bijdragevermindering voor jongeren op 1 januari 2004 opgetrokken tot 1.000 euro en verlengd in de tijd, namelijk gedurende 8 kwartalen in plaats van gedurende 4 kwartalen.

...de oorspronkelijke startbaanmaatregel bereikte hoofdzakelijk laaggeschoolde jongeren die voorafgaand aan hun SBO reeds hadden gewerkt in een loontrekkende job.

De Raden stellen eveneens vast dat een jaar voorafgaand aan de SBO 51,2 % van de jongeren in dienst met een startbaan op 30 juni 2001 reeds was tewerkgesteld. Van de SBO'ers zonder bijdragevermindering waren reeds 48,3 % tewerkgesteld en van de SBO'ers met bijdragevermindering was dit zelfs 62,9 %. Dit betekent dat een meerderheid van de startbaners meer dan 1 jaar voor de startbaan reeds tewerkgesteld was.

De jongeren in dienst met een startbaan op 30 juni 2001 zijn meer dan de rest van de jongeren tussen 15 en 35 jaar (10 %) afkomstig uit de inactiviteit (41 % voor SBO zonder bijdragevermindering en 26 % voor SBO's met bijdragevermindering). Zij komen dan ook in grotere mate rechtstreeks van de schoolbanken, zijn ingeschreven bij de regionale diensten voor arbeidsbemiddeling als werkzoekende of genieten een wachttuitkering.

Tenslotte vinden de Raden dat zij hiermee gedeeltelijk geantwoord hebben op de opmerkingen van het Rekenhof in zijn verslag van april 2008.

7. **BIJLAGEN**

7.1. **Bijlage 1: Regelgeving**

Wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid, titel II, hoofdstuk VIII (B.S. 27 jan. 2000 - p. 02789), gewijzigd bij

- koninklijk besluit van 20 juli 2000 houdende uitvoering van de wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet voor aangelegenheden die ressorteren onder het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid (B.S. 30 aug. 2000 - p. 29642)
- wet van 2 januari 2001 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen (B.S. 3 jan. 2001- p. 00081)
- wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers (B.S. 15 sep. 2001 - p. 30941;err. 9 okt. 2001 - p. 34387)
- programmawet van 30 december 2001 (B.S. 31 dec. 2001 - p. 45706)
- programmawet van 2 augustus 2002 (B.S. 29 aug. 2002 - p. 38408)
- programmawet van 24 december 2002 (31 dec. 2002 - p. 58686)
- wet van 1 april 2003 houdende uitvoering van het interprofessioneel akkoord voor de periode 2003-2004 (B.S. 16 mei 2003 - p. 26827)
- programmawet van 8 april 2003 (B.S. 17 apr. 2003 - p. 19436)
- programmawet van 22 december 2003 (B.S. 31 dec. 2003 - p. 62160)
- programmawet van 9 juli 2004 (B.S. 15 juli 2004 - p. 55622)
- wet van 3 juli 2005 houdende diverse bepalingen betreffende het sociaal overleg (B.S. 19 juli 2005 - p. 32681)
- wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact. (B.S. 30 dec. 2005 - p. 57266)

Koninklijk besluit van 30 maart 2000 (A) tot uitvoering van de artikelen 32, §2, eerste lid, 33, §2, derde lid, 34, 39, §4, tweede lid, en §5, tweede lid, 42, §2, 46, eerste lid, 47, §4, eerste en vierde lid, van de wet van 24 december ter bevordering van werkgelegenheid (B.S. 31 maart 2000 - p. 10113); err. 1 apr. 2000 (p. 10329), gewijzigd bij

- koninklijk besluit van 23 maart 2001 (B.S. 17 mei 2001 - p. 16511)
- koninklijk besluit van 21 januari 2002 (B.S. 7 feb. 2002 - p. 04216)
- koninklijk besluit van 13 januari 2003 (B.S. 24 jan. 2003 - p. 02401)
- koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen (B.S. 6 juni 2003 - p. 31066)
- koninklijk besluit van 28 mei 2003 (B.S. 11 sep. 2003 - p. 45595)
- koninklijk besluit van 21 januari 2004 tot uitvoering van de hoofdstukken 1, 2, 3 en 7 van titel II van de programmawet van 22 december 2003 (B.S. 3 feb. 2004 - p. 06280)
- koninklijk besluit van 29 maart 2006 (B.S. 31 mrt. 2006 - p. 18549)

Koninklijk besluit van 30 maart 2000 (B) tot uitvoering van de artikelen 26, 27, eerste lid, 2°, 30, 39, §1, en §4, tweede lid, 40, tweede lid, 40bis, tweede lid, 41, 43, tweede lid, en 47, §1, vijfde lid, van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid (B.S. 31 maart 2000 - p. 10119); err. 4 mei 2000 - p. 14088) gewijzigd bij

- koninklijk besluit van 12 augustus 2000 (B.S. 19 okt. 2000 - p. 35190)
- koninklijk besluit van 23 maart 2001 (B.S. 15 mei 2001 - p. 15999)
- koninklijk besluit van 21 januari 2002 (B.S. 12 juni 2002 - p. 27090)
- koninklijk besluit van 21 november 2002 (B.S. 13 dec. 2002 - p. 55980)
- koninklijk besluit van 13 januari 2003 (B.S. 24 jan. 2003 - p. 02407)
- koninklijk besluit van 3 mei 2003 (B.S. 11 sep. 2003 - p.45597)
- koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen (B.S. 6 juni 2003 - p. 31066)
- koninklijk besluit van 21 januari 2004 tot uitvoering van de hoofdstukken 1, 2, 3 en 7 van titel II van de programmawet van 22 december 2003 (B.S. 3 feb. 2004 - p. 06280)

- koninklijk besluit van 27 september 2006 (B.S. 20 okt. 2006 - p. 56129)
- koninklijk besluit van 10 november 2006 (B.S. 14 dec. 2006 - p. 70163)

Koninklijk besluit van 10 november 2006 tot verhoging van de leeftijdsgrens die van toepassing is op de jongeren die in het Duits taalgebied tewerkgesteld worden in het kader van het verplicht jongerenquotum in het startbanenstelsel (B.S. 27 nov. 2006 - p. 65793)

Koninklijk besluit van 10 november 2006 tot verhoging van de leeftijdsgrens die van toepassing is op de jongeren die op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tewerkgesteld worden in het kader van het verplicht jongerenquotum in het startbanenstelsel (B.S. 27 nov. 2006 - p. 65791)

Koninklijk besluit van 10 november 2006 tot verhoging van de leeftijdsgrens die van toepassing is op de jongeren die op het grondgebied van het Vlaams Gewest tewerkgesteld worden in het kader van het verplicht jongerenquotum in het startbanenstelsel (B.S. 27 nov. 2006 - p. 65793)

Koninklijk besluit van 10 november 2006 tot verhoging van de leeftijdsgrens die van toepassing is op de jongeren die in het Frans taalgebied op het grondgebied van het Waals Gewest tewerkgesteld worden in het kader van het verplicht jongerenquotum in het startbanenstelsel (B.S. 27 nov. 2006 - p. 65792)

7.2. Bijlage 2 : KSZ-nomenclaturen van de socio-economische posities in het datawarehouse arbeidsmarkt

7.2.1. Voor 1/1/2003

Tabel 7-1 : KSZ nomenclatuur socio-economische posities voor 1/1/2003

1. Werkend

1.1. Werkend in loondienst

- 1.1.1. Werkend in één job in loondienst
- 1.1.2. Werkend in meerdere jobs in loondienst

1.2. Werkend als zelfstandige

- 1.2.1. In hoofdberoep
- 1.2.2. In bijberoep
- 1.2.3. Werkend als zelfstandige na pensioenleeftijd

1.3. Werkend als helper bij een werkgever met zelfstandigenstatuut

- 1.3.1. Werkend als helper in hoofdberoep
- 1.3.2. Werkend als helper in bijberoep
- 1.3.3. Werkend als helper na pensioenleeftijd

1.4. Werkend in loondienst en in zelfstandigenstatuut

- 1.4.1. Voornaamste job wordt uitgeoefend in loondienst
- 1.4.2. Voornaamste job wordt uitgeoefend in zelfstandigenstatuut

2. Werkzoekend met tussenkomst van de RVA

- 2.0.1. Werkzoekend na voltijdse tewerkstelling
- 2.0.2. Werkzoekend na studies, gerechtigd op wachtuitkering
- 2.0.3. Werkzoekend na een vrijwillig deeltijdse job
- 2.0.4. Werkzoekend na studies, gerechtigd op overbruggingsuitkering
- 2.0.5. Werkzoekend met begeleidingsuitkering

3. Niet beroepsactief (met tussenkomst van de RVA)

- 3.0.1. Voltijds bruggepensioneerd
- 3.0.2. Voltijds(e) loopbaanonderbreking/tijdskrediet
- 3.0.3. Vrijstelling van inschrijving als werkzoekende

4. Onbekend

- 4.0.1. Geschorste werkzoekende
- 4.0.2. Andere

Bron : KSZ

7.2.2. Vanaf 1/1/2003

Tabel 7-2 : KSZ nomenclatuur socio-economische posities datawarehouse vanaf 1/1/2003

1. Werkend

1.1. Werkend in loondienst

- 1.1.1. Werkend in één job in loondienst
- 1.1.2. Werkend in meerdere jobs in loondienst

1.2. Werkend als zelfstandige

- 1.2.1. In hoofdberoep
- 1.2.2. In bijberoep
- 1.2.3. Werkend als zelfstandige na pensioenleeftijd

1.3. Werkend als helper bij een werkgever met zelfstandigenstatuut

- 1.3.1. Werkend als helper in hoofdberoep
- 1.3.2. Werkend als helper in bijberoep
- 1.3.3. Werkend als helper na pensioenleeftijd

1.4. Werkend in loondienst en als zelfstandigen/helper

- 1.4.1. Voornaamste job wordt uitgeoefend in loondienst
- 1.4.2. Voornaamste job wordt uitgeoefend als zelfstandige in hoofdberoep met bijkomende job in loondienst
- 1.4.3. Voornaamste job wordt uitgeoefend als helper in hoofdberoep met bijkomende job in loondienst

2. Werkzoekend

- 2.1. Werkzoekend na voltijdse tewerkstelling, met werkloosheidsuitkering
- 2.2. Werkzoekend na een vrijwillig deeltijdse job, met werkloosheidsuitkering
- 2.3. Werkzoekend na studies, met wachtuitkering of overbruggingsuitkering
- 2.4. Werkzoekend met begeleidingsuitkering

3. Niet beroepsactief

- 3.1. Volledige loopbaanonderbreking / voltijds tijdskrediet
- 3.2. Vrijstelling van inschrijving als werkzoekende
- 3.3. Leefloon/financiële hulp
 - 3.3.1. Leefloon
 - 3.3.2. Financiële hulp
- 3.4. Pensioentrekkend zonder werk
- 3.5. Voltijds bruggepensioneerd
- 3.6. Rechtgevende kinderen voor kinderbijslag ?
- 3.7. Volledig arbeidsongeschikt

4. Andere

Bron : KSZ

7.2.3. Opvolging van jongeren naar socio-economische positie (referentiekwartaal = 2^{de} kwartaal 2001)

alle jongeren

Nomenclatuur detail					referentiekwartaal	Nomenclatuur detail						Nomenclatuur detail				
	2000 kw 2	2000 kw 3	2000 kw 4	2001 kw 1		2001 kw 3	2001 kw 4	2002 kw 1	2002 kw 2	2002 kw 3	2002 kw 4		2003 kw 1	2003 kw 2	2003 kw 3	2004 kw 1
1.1.1. Werkend in één job in loondienst	78%	81%	83%	87%	referentiekwartaal	86%	84%	83%	82%	80%	79%	1.1.1. Werkend in één job in loondienst	80,4%	80,2%	79,2%	78,7%
1.1.2. Werkend in meerdere jobs in loondienst	3,3%	3,3%	3,6%	3,6%		3,6%	3,5%	3,6%	3,6%	3,2%	3,4%	1.1.2. Werkend in meerdere jobs in loondienst	2,6%	2,5%	2,4%	2,4%
1.2.1. Zelfstandige in hoofdberoep	0,5%	0,4%	0,3%	0,1%		0,2%	0,3%	0,6%	0,7%	0,9%	1,0%	1.2.1. Zelfstandige in hoofdberoep	1,2%	1,4%	1,6%	1,9%
1.2.2. Zelfstandige in bijberoep	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%		0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%	1.2.2. Zelfstandige in bijberoep	0,2%	0,3%	0,3%	0,3%
1.3.1. Werkend als helper in hoofdberoep	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1.3.1. Werkend als helper in hoofdberoep	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
1.3.2. Werkend als helper in bijberoep	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1.3.2. Werkend als helper in bijberoep	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
1.4.1. Voornaamste job wordt uitgeoefend in loondienst	2,3%	2,5%	2,6%	2,7%		2,9%	2,9%	2,9%	2,9%	2,9%	3,0%	1.4.1. Voornaamste job wordt uitgeoefend in loondienst	2,9%	3,0%	3,1%	3,1%
1.4.2. Voornaamste job wordt uitgeoefend in zelfstandigenstatuut	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%		0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	1.4.2. Voornaamste job wordt uitgeoefend als zelfstandige in hoofdberoep met bijkomende job in loondienst	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%
												1.4.3. Voornaamste job wordt uitgeoefend als helper in hoofdberoep met bijkomende job in loondienst	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
2.0.1. Werkzoekend na voltijdse tewerkstelling	1,3%	1,3%	1,2%	0,8%		1,0%	2,0%	2,4%	2,6%	3,2%	3,6%	2.1. Werkzoekend na voltijdse tewerkstelling, met werkloosheidsuitkering	3,8%	3,8%	4,1%	4,3%
2.0.2. Werkzoekend na studies, gerechtigd op wachtuitkering	1,3%	1,2%	1,0%	0,7%		0,7%	0,9%	0,9%	0,9%	1,0%	1,1%	2.2. Werkzoekend na een vrijwillig deeltijdse job, met werkloosheidsuitkering	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
2.0.3. Werkzoekend na een vrijwillig deeltijdse job	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%		0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	2.3. Werkzoekend na studies, met wachtuitkering of overbruggingsuitkering	1,0%	1,1%	1,1%	1,1%
2.0.4. Werkzoekend na studies, gerechtigd op overbruggingsuitkering	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2.4. Werkzoekend met begeleidingsuitkering	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
2.0.5. Werkzoekend met begeleidingsuitkering	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%					
3.0.2. Voltijds(e) loopbaanonderbreking/tijdskrediet	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%		0,3%	0,4%	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%	3.1. Volledige loopbaanonderbreking / voltijds tijdskrediet	0,6%	0,7%	0,6%	0,7%
3.0.3. Vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	0,5%	0,4%	0,3%	0,2%		0,1%	0,2%	0,4%	0,4%	0,5%	0,5%	3.2. Vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	0,6%	0,6%	0,6%	0,8%
4.0.1. Geschorste werkzoekende	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3.3.1. Leefloon	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	
4.0.2. Andere	9,1%	7,2%	5,1%	3,4%	3,8%	4,6%	3,8%	3,7%	4,6%	4,5%	3.3.2. Financiële hulp	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
											3.4. Pensioentrekkend zonder werk	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
leeg	3,4%	2,4%	1,9%	1,2%	0,5%	1,2%	1,6%	1,8%	2,1%	2,2%	3.6. Rechtgevendende kinderen voor kinderbijslag	1,3%	1,1%	1,1%	0,9%	
Eindtotaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	leeg	4,5%	4,6%	5,1%	5,1%	
											Eindtotaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Nomenclatuur overzicht					Referentiekwartaal	Nomenclatuur overzicht						Nomenclatuur overzicht				
	2000 kw 2	2000 kw 3	2000 kw 4	2001 kw 1		2001 kw 3	2001 kw 4	2002 kw 1	2002 kw 2	2002 kw 3	2002 kw 4		2003 kw 1	2003 kw 2	2003 kw 3	2004 kw 1
werkend	84,0%	87,1%	90,3%	93,4%	Referentiekwartaal	93,5%	90,7%	90,3%	89,9%	87,9%	87,2%	werkend	87,7%	87,7%	86,8%	86,7%
in loondienst/helper	80,9%	83,9%	87,0%	90,3%		90,0%	87,0%	86,5%	85,9%	83,6%	82,8%	in loondienst/helper	83,1%	82,9%	81,7%	81,3%
als zelfstandige	0,6%	0,5%	0,4%	0,2%		0,3%	0,5%	0,8%	0,9%	1,2%	1,3%	als zelfstandige	1,5%	1,7%	1,9%	2,1%
beide	2,5%	2,7%	2,9%	2,9%		3,1%	3,1%	3,0%	3,1%	3,1%	3,1%	beide	3,1%	3,2%	3,2%	3,3%
werkzoekend	2,6%	2,6%	2,2%	1,5%		1,8%	3,0%	3,4%	3,6%	4,4%	4,9%	werkzoekend	5,0%	5,1%	5,4%	5,6%
inactief	9,9%	7,8%	5,6%	3,8%		4,2%	5,2%	4,7%	4,6%	5,7%	5,7%	inactief	2,8%	2,6%	2,6%	2,6%
leeg	3,4%	2,4%	1,9%	1,2%		0,5%	1,2%	1,6%	1,8%	2,1%	2,2%	leeg	4,5%	4,6%	5,1%	5,1%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Bron : KSZ, berekeningen secretariaat

startbanen

Nomenclatuur Detail

	2000 kw 2	2000 kw 3	2000 kw 4	2001 kw 1
1.1.1. Werkend in één job in loondienst	48%	69%	81%	90%
1.1.2. Werkend in meerdere jobs in loondienst	2,4%	3,1%	3,1%	2,9%
1.2.1. Zelfstandige In hoofdberoep	0,5%	0,4%	0,2%	0,0%
1.2.2. Zelfstandige In bijberoep	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%
1.3.1. Werkend als helper in hoofdberoep	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
1.3.2. Werkend als helper in bijberoep	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
loondienst	0,5%	0,7%	0,9%	1,1%
1.4.2. Voornaamste job wordt uitgeoefend in zelfstandigenstatuut	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
2.0.1. Werkzoekend na voltijdse tewerkstelling	1,3%	1,4%	1,2%	0,6%
2.0.2. Werkzoekend na studies, gerechtigd op wachtuitkering	3,0%	2,6%	1,7%	0,9%
2.0.3. Werkzoekend na een vrijwillig deeltijdse job	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
2.0.4. Werkzoekend na studies, gerechtigd op overbruggingsuitkering	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
2.0.5. Werkzoekend met begeleidingsuitkering	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
3.0.2. Voltijds(e) loopbaanonderbreking/tijdskrediet	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
3.0.3. Vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	1,3%	1,1%	0,8%	0,5%
4.0.1. Geschorste werkzoekende	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
4.0.2. Andere	36,8%	18,4%	8,6%	3,3%
leeg	6,2%	2,7%	1,8%	0,9%
Eindtotaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Nomenclatuur Detail

	2001 kw 3	2001 kw 4	2002 kw 1	2002 kw 2	2002 kw 3	2002 kw 4	2003 kw 1	2003 kw 2	2003 kw 3	2004 kw 1
1.1.1. Werkend in één job in loondienst	90%	85%	83%	82%	80%	78%	79,8%	80,5%	79,6%	79,5%
1.1.2. Werkend in meerdere jobs in loondienst	2,3%	2,0%	2,2%	2,3%	1,9%	1,8%	1,6%	1,6%	1,6%	1,6%
1.2.1. Zelfstandige In hoofdberoep	0,1%	0,1%	0,3%	0,4%	0,5%	0,7%	0,7%	0,9%	1,0%	1,3%
1.2.2. Zelfstandige In bijberoep	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%
1.3.1. Werkend als helper in hoofdberoep	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%
1.3.2. Werkend als helper in bijberoep	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
loondienst	1,3%	1,2%	1,3%	1,4%	1,4%	1,5%	1,5%	1,6%	1,7%	1,8%
1.4.2. Voornaamste job wordt uitgeoefend in zelfstandigenstatuut	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%
2.1. Werkzoekend na voltijdse tewerkstelling, met werkloucheidsuitkering	2,1%	4,0%	5,6%	5,8%	6,7%	7,8%	7,6%	6,6%	6,9%	6,9%
2.2. Werkzoekend na een vrijwillig deeltijdse job, met werkloucheidsuitkering	0,9%	1,5%	1,6%	1,6%	1,6%	1,6%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
2.3. Werkzoekend na studies, met wachtuitkering of overbruggingsuitkering	0,0%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	1,6%	1,6%	1,5%	1,4%
2.4. Werkzoekend met begeleidingsuitkering	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
3.0.2. Voltijds(e) loopbaanonderbreking/tijdskrediet	0,1%	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%	0,4%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
3.0.3. Vrijstelling van inschrijving als werkzoekende	0,2%	0,5%	0,9%	0,9%	1,2%	1,3%	1,4%	1,3%	1,4%	1,4%
4.0.1. Geschorste werkzoekende	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%
4.0.2. Andere	3,2%	4,4%	3,3%	3,2%	4,0%	4,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
leeg	0,1%	0,7%	1,1%	1,2%	1,6%	1,7%	4,1%	4,3%	4,6%	4,5%
Eindtotaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Nomenclatuur Overzicht

	2000 kw 2	2000 kw 3	2000 kw 4	2001 kw 1
werkend	51,2%	73,5%	85,8%	93,9%
in loondienst/helper	50,0%	72,3%	84,5%	92,7%
als zelfstandige	0,6%	0,4%	0,3%	0,1%
beide	0,6%	0,8%	1,0%	1,1%
werkzoekend	4,5%	4,2%	2,9%	1,6%
inactief	38,2%	19,6%	9,4%	3,7%
leeg	6,2%	2,7%	1,8%	0,9%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Nomenclatuur Overzicht

	2001 kw 3	2001 kw 4	2002 kw 1	2002 kw 2	2002 kw 3	2002 kw 4	2003 kw 1	2003 kw 2	2003 kw 3	2004 kw 1
werkend	93,4%	88,7%	87,2%	86,8%	84,4%	82,6%	84,0%	84,9%	84,3%	84,5%
in loondienst/helper	92,0%	87,2%	85,4%	84,7%	82,2%	80,2%	81,5%	82,1%	81,3%	81,1%
als zelfstandige	0,1%	0,2%	0,4%	0,6%	0,8%	0,9%	0,9%	1,1%	1,2%	1,4%
beide	1,3%	1,3%	1,3%	1,4%	1,5%	1,5%	1,6%	1,7%	1,7%	1,9%
werkzoekend	3,0%	5,5%	7,3%	7,5%	8,6%	9,6%	9,4%	8,4%	8,7%	8,6%
inactief	3,5%	5,0%	4,4%	4,4%	5,5%	6,2%	2,5%	2,3%	2,4%	2,4%
leeg	0,1%	0,7%	1,1%	1,2%	1,6%	1,7%	4,1%	4,3%	4,6%	4,5%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Bron : KSZ, berekeningen secretariaat

7.3. Bijlage 3 : Bijdrageverminderingcodes RSZ : DMFA-aangiftes versus LATG

DMFA Code	LATG Code	Omschrijving	Vermindering geldig vanaf	Vermindering geldig tot
1	L	Vermindering van de persoonlijke bijdragen voor de werknemers met een laag loon	2000/1	9999/4
501	BS	Vermindering van de persoonlijke bijdragen in de baggersector	2000/1	9999/4
600		Vermindering van de persoonlijke bijdragen voor werknemers ontslagen in het kader van een herstructurering – arbeidsovereenkomst afgesloten voor 1.1.2007	2004/3	2007/2
601		Vermindering van de persoonlijke bijdragen voor werknemers ontslagen in het kader van een herstructurering	2007/1	9999/4
1001	S	Structurele vermindering	1999/1	2003/4
1101	B1	Banenplan voor werkzoekenden die beantwoorden aan de voorwaarde van 12 maanden	1995/1	2003/4
1101	B1	Overgangperiode. Banenplan voor werkzoekenden die beantwoorden aan de voorwaarde van 12 maanden	2004/1	2004/1
1102	B2	Banenplan voor werkzoekenden die beantwoorden aan de voorwaarde van 24 maanden	1995/1	2003/4
1102	B2	Overgangperiode. Banenplan voor werkzoekenden die beantwoorden aan de voorwaarde van 24 maanden	2004/1	2004/1
1103	B3	Banenplan voor werkzoekenden - inschakelingsbedrijven	1996/3	2003/4
1103	B3	Overgangperiode. Banenplan voor werkzoekenden - inschakelingsbedrijven	2004/1	2007/4

1104	B4	Banenplan voor werkzoekenden ouder dan 50 jaar	1996/1	2003/4
1105	B1	Banenplan voor werkzoekenden die beantwoorden aan de voorwaarde van 12 maanden (>45 jaar)	2000/3	2003/4
1105	B1	Overgangperiode. Banenplan voor werkzoekenden die beantwoorden aan de voorwaarde van 12 maanden (>45 jaar) RVA-codes : Z12	2004/1	2008/1
1106	B2	Overgangperiode. Banenplan voor werkzoekenden die beantwoorden aan de voorwaarde van 24 maanden (>45 jaar) RVA-codes : Z24	2004/1	2008/1
1106	B2	Banenplan voor werkzoekenden die beantwoorden aan de voorwaarde van 24 maanden (>45 jaar)	2000/3	2003/4
1111	B7	Overgangperiode. Activaplan - bevordering van de tewerkstelling van langdurig werkzoekenden - 75% RVA-codes : A1, A4, A8, A9, B1, B2, B7 of B11	2004/1	2008/4
1111	B7	Activaplan - bevordering van de tewerkstelling van langdurig werklozen - 75%	2002/1	2003/4
1112	B8	Overgangperiode. Activaplan - bevordering van de tewerkstelling van langdurig werkzoekenden - 100% RVA-codes : A2, A3, B3, B4, B5, B6, B8 of B12	2004/1	2008/4
1112	B8	Activaplan - bevordering van de tewerkstelling van langdurig werklozen - 100%	2002/1	2003/4
1121	P	Overgangperiode. Plus-één-plan	2004/1	2006/4
1121	P	Plus-één-plan	1994/1	2003/4
1122	P2	Overgangperiode. Plus-twee-plan	2004/1	2006/4

1122	P2	Plus-twee-plan	1997/1	2003/4
1123	P3	Overgangperiode. Plus-drie-plan	2004/1	2005/4
1123	P3	Plus-drie-plan	1997/1	2003/4
1124	P4	Overgangperiode. Plus-één-plan - gewezen interimaris	2004/1	2006/4
1124	P4	Plus-één-plan - gewezen interimaris	1998/4	2003/4
1125	P5	Overgangperiode. Plus-twee-plan - gewezen interimaris	2004/1	2006/4
1125	P5	Plus-twee-plan - gewezen interimaris	1998/4	2003/4
1126	P6	Plus-drie-plan - gewezen interimaris	1998/4	2003/4
1126	P6	Overgangperiode. Plus-drie-plan - gewezen interimaris	2004/1	2005/4
1131	X	Vermindering KB 483 - vermindering voor de aanwerving van een eerste werknemer in de hoedanigheid van huispersoneel (huisbedienden (hand- en hoofdarbeiders); dienstboden)	1987/1	9999/4
1141	SB	Overgangperiode. Activering van de werkloosheidsvergoeding	2004/1	2004/4
1141	SB	Activering van de werkloosheidsvergoeding	1998/1	2003/4

1142	BC	Inschakeling van zeer moeilijk te plaatsen werklozen en van rechthebbende op maatschappelijke integratie of op financiële maatschappelijke hulp	1999/3	2003/4
1142	BC	Overgangperiode. Inschakeling van zeer moeilijk te plaatsen werklozen en van rechthebbende op maatschappelijke integratie of op financiële maatschappelijke hulp	2004/1	9999/4
1201		Overgangperiode. Startbaanovereenkomst afgesloten vóór 01/01/2004	2004/1	9999/4
1201	F1	Startbaanovereenkomst voor jongeren, werk/opleiding, 495,79 EUR	2000/2	2003/4
1202	F2	Startbaanovereenkomst voor jongeren, werk/opleiding, 1115,52 EUR	2000/2	2003/4
1203	K1	Startbaanovereenkomst voor jongeren, 495,79 EUR	2000/2	2003/4
1204	K2	Startbaanovereenkomst voor jongeren, 1115,52 EUR	2000/2	2003/4
1205	AC	Overgangperiode. Werknemer die aan het einde van zijn startbaanovereenkomst voor jongeren in dienst blijft	2004/1	2004/4
1205	AC	Werknemer die aan het einde van zijn startbaanovereenkomst voor jongeren in dienst blijft	2000/2	2003/4
1211	U1	Overgangperiode. Jongeren met een overeenkomst werk/opleiding (K.B. 495)	2004/1	2006/4
1211	U1	Jongeren met een overeenkomst werk/opleiding (K.B. 495)	1991/3	2003/4
1212	U2	Jongeren met een arbeids- of stageovereenkomst in het kader van de deeltijdse leerplicht (K.B. 495)	1991/3	2003/4

1213	U3	Erkende leerling (K.B. 495)	1987/3	2003/4
1213	U3	Overgangperiode. Erkende leerling (K.B. 495)	2004/1	2006/4
1311	D1	Deeltijdse vervanger van een werknemer in loopbaanonderbreking	1996/1	2003/4
1312	D2	Voltijdse vervanger van een werknemer in loopbaanonderbreking	1996/1	2002/4
1321	G1	Deeltijdse vervanger van een werknemer met halftijds brugpensioen	1996/1	2003/4
1322	G2	Voltijdse vervanger van een werknemer met halftijds brugpensioen	1996/1	2003/4
1331	V1	Plan Vande Lanotte 1	1997/1	2003/4
1331	V1	Overgangperiode. Plan Vande Lanotte 1	2004/1	2005/3
1332	V2	Plan Vande Lanotte 2	1998/1	2003/4
1333	V3	Overgangperiode. Plan Vande Lanotte 3	2004/1	2005/4
1333	V3	Plan Vande Lanotte 3	1998/4	2003/4
1341	S4	Vierdagenweek (wet 26 maart 1999)	1998/4	2003/4
1341	S4	Overgangperiode. Vierdagenweek (wet 26 maart 1999)	2004/1	2005/1

1345	R5	Arbeidsduurvermindering vierdagenweek - eenmalige premie in 1 schijf	2002/1	2003/4
1346	R6	Arbeidsduurvermindering vierdagenweek - eenmalige premie in 4 schijven	2002/1	2003/4
1350	R1	Arbeidsduurvermindering tot 38 uur per week	2001/4	2003/1
1351	R2	Arbeidsduurvermindering onder 38 uur per week - eenmalige premie in 1 schijf	2002/1	2003/4
1352	R3	Arbeidsduurvermindering onder 38 uur per week - eenmalige premie in 4 schijven	2002/1	2003/4
1353	R4	Arbeidsduurvermindering onder 38 uur per week - opvolgingspremie	2002/1	2003/4
1353	R4	Overgangsperiode. Arbeidsduurvermindering onder 38 uur per week - opvolgingspremie	2004/1	2007/4
1501	BA	Vermindering van de werkgeversbijdragen voor de baggersector	1997/1	9999/4
1511	WO	Wetenschappelijk onderzoek	1996/4	9999/4
1521		Vermindering van de werkgeversbijdragen voor erkende onthaalouders	2003/2	9999/4
1531		Vermindering van de werkgeversbijdragen voor artiesten	2003/3	9999/4
2001	Z1	Terugbetaling administratiekosten E.S.S. - eerste werknemer	2004/1	9999/4
2001	Z1	Terugbetaling administratiekosten E.S.S. - eerste werknemer	1994/1	2003/4

2002	Z2	Terugbetaling administratiekosten E.S.S. - tweede werknemer	1994/1	2003/4
3000		Structurele vermindering	2004/1	9999/4
3100		Oudere werknemers van minstens 57 jaar	2004/1	9999/4
3101		Oudere werknemers van 50 tot 56 jaar	2007/2	9999/4
3200		Langdurig werkzoekenden jonger dan 25 jaar 312 dagen in periode van 18 maanden of jonger dan 45 jaar 312 dagen in periode van 18 maanden of 156 dagen in periode van 9 maanden voor de werkzoekende na een sluiting van een onderneming RVA code : C1, C2, C11 of C20	2004/1	9999/4
3201		Langdurig werkzoekenden jonger dan 45j 624 dagen in periode van 36 maanden RVA code : C3 of C4	2004/1	9999/4
3202		Langdurig werkzoekenden jonger dan 45j 936 dagen in periode van 54 maanden RVA code : C5 of C6	2004/1	9999/4
3203		Langdurig werkzoekenden jonger dan 45j 1560 dagen in periode van 90 maanden RVA code : C7 of C8	2004/1	9999/4
3204		Preventie- en Veiligheidspersoneel Langdurig werkzoekenden jonger dan 25 jaar 312 dagen in periode van 18 maanden of van minstens 25 j en jonger dan 45j 624 dagen in periode van 36 maanden RVA code : C9, C10, C21 of C22	2004/1	9999/4
3210		Langdurig werkzoekenden van minstens 45j 156 dagen in periode van 9 maanden RVA code : D1, D2 of D9	2004/1	9999/4

3211	Langdurig werkzoekenden van minstens 45j 312 dagen in periode van 18 maanden of 468 dagen in periode van 27 maanden RVA code : D3, D4, D5 of D6	2004/1	9999/4
3212	Preventie- en Veiligheidspersoneel Langdurig werkzoekenden van minstens 45j 156 dagen in periode van 9 maanden RVA code : D7 of D8	2004/1	9999/4
3220	Doorstromingsprogramma jonger dan 25 jaar laaggeschoold minstens 9 maanden uitkeringen of jonger dan 45 jaar minstens 12 maanden uitkeringen	2004/1	9999/4
3221	Doorstromingsprogramma jonger dan 45j minstens 24 m uitkeringen	2004/1	9999/4
3230	Doorstromingsprogramma minstens 45j minstens 12 m uitkeringen	2004/1	9999/4
3231	Doorstromingsprogramma minstens 45j minstens 24 m uitkeringen	2004/1	9999/4
3240	Sociale Inschakelingseconomie jonger dan 45j 312d/18m of 156d/9m	2004/1	9999/4
3241	Sociale Inschakelingseconomie jonger dan 45j 624d/36m of 312d/18m	2004/1	9999/4
3250	Sociale Inschakelingseconomie minstens 45j 156d/9m	2004/1	9999/4
3310	Eerste aanwervingen : eerste werknemer met forfait 1000	2004/1	9999/4
3311	Eerste aanwervingen : eerste werknemer met forfait 400	2005/2	9999/4
3320	Eerste aanwervingen : tweede werknemer	2004/1	9999/4

3330	Eerste aanwervingen : derde werknemer	2004/1	9999/4
3410	Jonge werknemers SBO en laaggeschoold	2004/1	9999/4
3411	Jonge werknemers SBO en zeer laaggeschoold Of SBO en laaggeschoold en minder-valide Of SBO en laaggeschoold en van buitenlandse afkomst	2006/2	9999/4
3413	Jonge werknemers: vanaf 1/1 van het jaar waarin jongere 19 wordt tot het kwartaal voorafgaand aan 30 jaar	2006/3	9999/4
3414	Jonge werknemers: vanaf 1/1 van het jaar waarin jongere 19 wordt tot het kwartaal voorafgaand aan 30 jaar met SBO en laaggeschoold	2006/3	9999/4
3415	Jonge werknemers: vanaf 1/1 van het jaar waarin jongere 19 wordt tot het kwartaal voorafgaand aan 30 jaar met SBO en zeer laaggeschoold Of met SBO en laaggeschoold en minder-valide Of met SBO en laaggeschoold en van buitenlandse afkomst	2006/3	9999/4
3416	Jonge werknemers: vanaf 1/1 van het jaar waarin jongere 19 wordt tot het kwartaal voorafgaand aan 30 jaar met SBO en laaggeschoold (overgangperiode)	2006/3	9999/4
3430	Jonge werknemers: tot 31/12 van jaar waarin jongere 18 wordt	2004/1	9999/4
3500	Arbeidsduurvermindering	2004/1	9999/4
3510	Vierdagenweek	2004/1	9999/4

3520	Arbeidsduurvermindering met Vierdagenweek	2004/1	9999/4
3600	Ontslagen werknemer in het kader van een herstructurering vermindering van patronale bijdragen arbeidsovereenkomst afgesloten voor 1.1.2007	2004/3	2007/2
3601	Ontslagen werknemer in het kader van een herstructurering vermindering van patronale bijdragen jonger dan 45 j	2007/1	9999/4
3611	Ontslagen werknemer in het kader van een herstructurering vermindering van patronale bijdragen minstens 45 j	2007/1	9999/4

7.4. Bijlage 4 : Codes maatregelen ter bevordering van de werkgelegenheid

Code	Omschrijving	Geldig vanaf trimester	Geldig tot trimester
1	werknemer aangeworven in het kader van K.B. 495	2003/1	2007/2
2	werknemer aangeworven in het kader van de volgende maatregelen ter activering van de werkloosheidsuitkeringen, het leefloon of de financiële maatschappelijke hulp. De code mag enkel worden gebruikt voor één van de volgende tewerkstellingen: een tewerkstelling in het kader van een erkend doorstromingsprogramma, een tewerkstelling in het kader van een erkende arbeidspost, een tewerkstelling in het kader van de sociale inschakelingseconomie (SINE).	2003/1	9999/4
3	werknemer aangeworven in het kader van de herverdeling van de arbeid in de openbare sector	2003/1	9999/4
4	werknemer aangeworven in het kader van het derde arbeidscircuit	2003/1	9999/4
5	werknemer aangeworven in het kader het PRIME-programma	2003/1	9999/4
10	werknemer aangeworven in het kader van een startbaanovereenkomst bepaald in artikel 27, eerste lid, 1°, van de wet van 24 december 1999	2003/1	9999/4

<u>11</u>	werknemer aangeworven in het kader van een startbaanovereenkomst bepaald in artikel 27, eerste lid, 2°, van de wet van 24 december 1999	2003/1	9999/4
<u>12</u>	werknemer aangeworven in het kader van een startbaanovereenkomst bepaald in artikel 27, eerste lid, 3°, van de wet van 24 december 1999	2003/1	9999/4
<u>13</u>	mindervalide werknemer aangeworven in het kader van een startbaanovereenkomst bepaald in artikel 27, eerste lid, 1°, van de wet van 24 december 1999	2003/3	9999/4
<u>14</u>	mindervalide werknemer aangeworven in het kader van een startbaanovereenkomst bepaald in artikel 27, eerste lid, 2°, van de wet van 24 december 1999	2003/3	9999/4
<u>15</u>	mindervalide werknemer aangeworven in het kader van een startbaanovereenkomst bepaald in artikel 27, eerste lid, 3°, van de wet van 24 december 1999	2003/3	9999/4
<u>16</u>	werknemer van buitenlandse afkomst aangeworven in het kader van een startbaanovereenkomst bepaald in artikel 27, eerste lid, 1°, van de wet van 24 december 1999	2003/3	9999/4
<u>17</u>	werknemer van buitenlandse afkomst aangeworven in het kader van een startbaanovereenkomst bepaald in artikel 27, eerste lid, 2°, van de wet van 24 december 1999	2003/3	9999/4
<u>18</u>	werknemer van buitenlandse afkomst aangeworven in het kader van een startbaanovereenkomst bepaald in artikel 27, eerste lid, 3°, van de wet van 24 december 1999	2003/3	9999/4
<u>19</u>	oudere werknemer volledige uitkeringsgerechtigde werkloze van ten minste 45 jaar waarvan de aanwerving gelijkgesteld wordt met een startbaanovereenkomst	2003/1	2004/4

7.5. Bijlage 5 : RSZ Nace-codes en omschrijving

Nace Fictif	Omschrijving
00.000	Nace onbekend
01	Landbouw, jacht en aanverwante diensten
02	Bosbouw, bosexploitatie en aanverwante diensten
05	Visserij, visteelt en diensten in verband met de visserij en de visteelt
10	Winning van energiehoudende delfstoffen
14	Winning van niet-energiehoudende delfstoffen
15.0	Vervaardiging van voedingsmiddelen (behalve dranken)
15.9	Vervaardiging van dranken
16	Vervaardiging van tabaksprodukten
17	Vervaardiging van textiel
18	Vervaardiging van kleding en bontnijverheid
19.0	Leernijverheid (behalve schoeisels)
19.3	Vervaardiging van schoeisel
20	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk
21	Vervaardiging van pulp, papier en papierwaren
22	Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie van opgenomen media
23	Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen
24	Vervaardiging van chemische producten
25.1	Rubbernijverheid
25.2	Kunststofnijverheid
26.0	Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten (behalve glas)
26.1	Vervaardiging van glas en glaswerk
27	Vervaardiging van metalen in primaire vorm
28	Vervaardiging van producten van metaal
29	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen
30	Vervaardiging van kantoormachines en computers
31	Vervaardiging van elektrische machines en apparaten
32	Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparatuur
33	Vervaardiging van medische apparatuur, van precisie- en optische instrumenten en van uurw
34	Vervaardiging en assemblage van auto's, aanhangwagens en opleggers
35	Vervaardiging van overige transportmiddelen
36.0	Vervaardiging van meubels; overige industrie (behalve diamant)
36.221	Bewerking van diamant
37	Recycling
40	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en water
45	Bouwnijverheid
50	Groot- en detailhandel; reparatie van auto's, motorrijwielen en consumentenartikelen
51	Groothandel en handelsbemiddeling, exclusief de handel in auto's en motorrijwielen
52	Kleinhandel, exclusief auto's en motorrijwielen; reparatie van consumentenartikelen
55	Hotels en restaurants
60	Vervoer en vervoersondersteunende activiteiten; reisbureaus
64	Post en telecommunicatie
65	Financiële instellingen
66	Verzekeringswezen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen
67	Ondersteunende activiteiten i.v.m. financiële instellingen en het verzekeringswezen
70	Verhuur en handel in onroerende goederen
71	Verhuur van machines en werktuigen zonder bedieningspersoneel en van overige roerende g
72	Informatica en aanverwante activiteiten
73	Speur- en ontwikkelingswerk
74	Overige zakelijke dienstverlening
75	Openbaar bestuur, algemene collectieve diensten en verplichte sociale verzekering
80	Onderwijs
85	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
90	Afvalwater- en afvalverzameling; straatreiniging
91	Diverse verenigingen
92	Recreatie, cultuur en sport
93	Overige diensten
95	Particuliere huishoudens met werknemers
99	Extraterritoriale organisaties en lichamen
998	Slecht gedefinieerde activiteiten

Bron : RSZ

7. 6. Bijlage 6 : individuele vrijstellingen o.b.v art. 40,40bis en 41

Vrijstellingen 2006

Vrijstelling	Soort	Aantal vrijgesteld	Aantal jongeren (VTE)
Artikel 40	Privé	31	298,16
	Plaatselijk bestuur	49	273,87
	Non-profit	12	25,97
Artikel 40bis	Privé	34	372,73
Artikel 41	Groep	5	147,69
	Splitsing	1	16,52
Totaal		132	1134,94

Vrijstellingen 2007

Vrijstelling	Soort	Aantal vrijgesteld	Aantal jongeren (VTE)
Artikel 40	Privé	20	177,12
	Plaatselijk bestuur	41	259,81
	Non-profit	8	23,23
Artikel 40bis	Privé	33	556,18
Artikel 41	Groep	5	97,34
	Splitsing	1	1,77
Totaal		108	1115,45

Legende:

- artikel 40 = vrijstelling wegens moeilijkheden op basis van artikel 40 van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid en van artikel 7 van het koninklijk besluit van 30 maart 2000 tot uitvoering van de artikelen 26, 27, eerste lid, 2°, 30, 39, §1, en §4, tweede lid, 40, tweede lid, 40bis, tweede lid, 41, 43, tweede lid, en 47, §1, vijfde lid, van de wet van 24 december 1999 ter bevordering van de werkgelegenheid
- artikel 40bis = vrijstelling wegens geleidelijke afbouw van het personeelsbestand op basis van artikel 40bis van voornoemde wet van 24-12-1999 en van artikel 7bis van voornoemd KB van 30-3-2000
- artikel 41 = vrijstelling op basis van een tewerkstellingsovereenkomst, gesloten met de minister van Werk, op basis van artikel 41 van voornoemde wet van 24-12-1999 en van de artikelen 8 tot 8quater van voornoemd KB van 30-3-2000;
- OPGELET:** de tewerkstellingsovereenkomst "groep van werkgevers" voorziet geen vrijstelling van aanwervingsverplichting, maar enkel een globalisatie van de individuele verplichtingen van de werkgevers die tot een groep behoren; het aantal jongeren (VTE) voor dit type "vrijstelling" mag dus *niet* geïnterpreteerd worden als een "niet-aangeworven" aantal jongeren!
- aantal jongeren = het aantal jongeren dat de betrokken vrijgestelde werkgevers normaliter hadden moeten aanwerven